

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLOMOUC

Ústav ekonomie

Pavλίna Komárková

Problematika dotací a jejich podíl na financování obcí

Government Grants and Their Part in Municipal Finance

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Radmila Herzánová, Ph.D.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené informační zdroje.

Olomouc 30.dubna 2010

Děkuji Ing. Radmile Herzánové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, cenné připomínky a rady. Dále děkuji starostce Obce Lešany Ing. Vladislavě Bábkové, účetní Marii Jurkovičové, starostce Obce Čelechovice na Hané Jarmile Stawaritschové, účetní Dagmaře Matyášové a Josefu Londovi za poskytnuté informace a konzultace. Děkuji také všem obcím Mikroregionu Kosteletsko.

OBSAH

ÚVOD	5
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	7
1.1 STÁTNÍ SPRÁVA	8
1.2 SAMOSPRÁVA	9
1.2.1 Územní samospráva	10
1.2.2 Zájmová samospráva	11
1.3 EVROPSKÁ CHARTA MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY	12
2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA - O B E C	13
2.1 POSTAVENÍ OBCE	13
2.2 PŮSOBNOST OBCE	14
2.2.1 Samostatná působnost	14
2.2.2 Přenesená působnost	14
2.3 ORGANIZACE OBCE	15
2.4 NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	16
2.5 SPOLUPRÁCE OBCÍ	17
3 FINANČNÍ ŘÍZENÍ OBCÍ	19
3.1 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA	19
3.2 SESTAVENÍ ROZPOČTU OBCÍ	19
3.2.1 Rozpočtový výhled	19
3.2.2 Rozpočet obce	20
3.3 PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	21
3.4 VÝDAJE ÚZEMNÍHO ROZPOČTU	23
4 DOTACE	24
4.1 POJEM DOTACE	24
4.2 PŘÍČINY EXISTENCE DOTACÍ	27
4.3 ANALÝZA DOTACÍ	30
4.4 FINANČNÍ TOKY DOTACÍ	30
5 PRAKTICKÁ ČÁST	32
5.1 OBEC LEŠANY	32
5.1.1 Charakteristika obce	32
5.1.2 Finanční řízení obce Lešany	34
5.1.3 Přijaté dotace	38
5.2 ČELECHOVICE NA HANÉ	41
5.2.1 Charakteristika obce	41
5.2.2 Finanční řízení obce	42
5.2.3 Přijaté dotace	44
5.3 SHRNUTÍ	46
5.3.1 Porovnání příjmů a výdajů za jednotlivá období	46
5.3.2 Porovnání příjmů za jednotlivá období	47
5.3.3 Srovnání příjmů obcí Lešany a Čelechovice	49
5.3.4 Srovnání dotací	50
ZÁVĚR	57
ANOTACE	58
SEZNAM ZKRATEK	63
SEZNAM OBRÁZKŮ	64
SEZNAM TABULEK	64
SEZNAM GRAFŮ	64
SEZNAM PŘÍLOH	64

ÚVOD

Celkový počet obcí v České republice je 6 249¹. Převážnou část tvoří obce do 2000 obyvatel. Obce Lešany a Čelechovice na Hané, které ve své bakalářské práci popisují, spadají do výše uvedené velikostní kategorie obcí.

Bakalářská práce je zaměřena na financování obcí a z toho problematika dotací, zejména malých obcí. „Dotace jsou nenávratné peněžní prostředky ze státního rozpočtu, krajských rozpočtů, účelových fondů či fondů EU, za něž neexistuje protiplnění (jde o jednostranný transfer).“² Dotace tvoří velkou část příjmů obcí. Jsou poskytovány jak pro výkon přenesené působnosti, kdy na obec je svěřen určitý výkon státní správy, tak pro výkon samostatné působnosti. Obec v samostatné působnosti vystupuje v právních vztazích svým jménem a stát do této působnosti zasahuje jen pokud to vyžaduje ochrana zákona a způsobem, který zákon stanoví.

Mezi stabilní příjem obce můžeme zařadit daňové příjmy. Patří mezi největší zdroj prostředků pro obce. Způsob rozdělování daňových příjmů byl dříve upraven dle velikostní kategorie obcí. K 1.1.2008 však přišla v platnost novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, kde se ruší 14 velikostních kategorií obcí a zůstaly pouze 4 kategorie a výnos je dán procenty. Zásadním problémem systému rozpočtového určení daní je, že jejich výše je určena primárně podle počtu obyvatelstva, ale nezohledňují se i další faktory, jako například přírodní podmínky, míra nezaměstnanosti, možnost zabývat se i hospodářskou činností apod. Dalším příjmem obce mohou být místní poplatky, správní poplatky. Obce mohou ovlivňovat ve větší míře i další část svých příjmů, mezi které patří nedaňové příjmy. Jako příklad můžeme uvést příjmy z vlastního podnikání, příjmy z prodeje majetku ve vlastnictví obce a další. U menších obcí je tato část příjmů nepříliš výrazná. V popisovaných obcích je to poměrně malá částka, která plyne pouze z pronájmu a z některých služeb, například hlášení rozhlasem, využití kopírky na obecním úřadem apod. Kapitálové příjmy u menších obcí nehrají velkou roli. Představují především jednorázové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. A poslední částí, která doplňuje zdroje rozpočtů obce jsou dotace. Část dotací je poskytována obcím každoročně jako nárokové dotace. Jsou to

¹ Český statistický úřad [online]. c2010 [cit. 2010-03-30]. Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/0201.xls>.

² ŠELEŠOVSKÝ, J.: Finance, audit, kontrola. Brno, 2006, s. 21.

dotace v souvislosti s výkonem státní správy. Další dotace jsou nenárokové, o které obce musí žádat a nejsou jim přiděleny automaticky. Malé obce do 1000 obyvatel mají větší výhody v získání dotací z Programu obnovy venkova, v našem případě z Olomouckého kraje. Podle jednotlivých kritérií získávají obce body a dle nejvyššího počtu bodů je přidělena dotace. Nejvíce bodů získává obec do 500 obyvatel a v každém roce je vždy zvýhodněn nějaký aktuální problém – například povodněmi postižené obce. U dalších dotací malé obce nemají tak velkou úspěšnost jako z POV.

Územní správa procházela dlouhým vývojem. První reforma byla v roce 1948 s účinností od 1.1.1949. Druhá reforma byla v roce 1960, kdy byly vytvořeny větší okresy plus hlavní město Praha. V roce 1989 byly nahrazeny národní výbory obecní samosprávou, vytvořeny okresní úřady a krajské národní výbory byly zrušeny. V 90. letech, kdy byl vytvořen tzv. první stupeň samosprávy, vznikly pochybnosti zda stávající stav odpovídá stavu v Evropské unii. První fáze reformy územní správy začala vytvořením krajských správ od 1.1.2001. Druhou fází reformy v roce 2002-2003 došlo ke zrušení okresních úřadů. Kompetence okresních úřadů přešla částečně na obce s rozšířenou působností a na obce s pověřeným obecním úřadem.

Cílem této práce je vyhodnocení financování obcí, v rámci omezených možností. Pro malé obce je těžké a málo dostupné dosáhnout na určité dotace. A podle mého názoru se jedná o zásadní řešení problematiky obcí, jako je například hloubková kanalizace, místní komunikace, životní prostředí, na které nemají dostatek vlastních finančních prostředků a pokud nedostanou dotaci, která by tvořila více jak dvě třetiny nákladů, nemají šanci tyto akce realizovat.

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Obce jsou součástí veřejné správy. Abychom mohli posuzovat fungování obce, musíme chápat organizační strukturu cele veřejné správy.

Všechny hospodářské procesy, které probíhají na území státu můžeme označit pojmem **národní hospodářství**. Jsou to vztahy mezi jednotlivými subjekty v daném státu. Každý stát má své národní hospodářství, které může mít i své subsystemy, a to například místní hospodářství, podnikové hospodářství apod. Kromě národního hospodářství se setkáváme s pojmem světové hospodářství.³ V národním hospodářství vedle sebe existují dva sektory – **ziskový nebo-li tržní sektor a neziskový (netržní) sektor**. Vzájemně spolupracují, podporují se a jeden bez druhého by nemohli existovat.. U *ziskového sektoru*, jak již sám název napovídá, jde o tvorbu zisku. Lze jej dále rozdělit na *soukromý sektor* (obchodní společnost – financování statků a služeb probíhá z vlastních zdrojů) a *veřejný sektor*, do kterého spadají například veřejné vysoké školy, které jsou financovány z veřejných financí. *Neziskový sektor* je charakteristický poskytováním statků a služeb k uspokojení potřeb a užitku, nikoliv k tvorbě zisku. Tento sektor lze dělit na *veřejný* (např. mateřské školy, zákl.školy, střední školy), *soukromý* (např.hasičský sbor) a *nevládní* (např. nadace,nadační fondy,církev).⁴

Finanční vztahy a operace, které probíhají mezi orgány a institucemi Veřejné správy a ostatními subjekty (například domácnosti, firmy) se nazývají **veřejné finance**. Mezi základní prvky veřejných financí patří veřejné výdaje a veřejné příjmy.

Existuje také vědní disciplína, která se zabývá existencí a vývojem veřejného sektoru a ta se nazývá **veřejná ekonomie**.

Veřejná správa je souhrnné označení pro správu veřejných záležitostí a institucí, které správu vykonávají. Veřejná správa je činností státních nebo jiných institucí, která svým obsahem není ani činností zákonodárnou ani soudní. Veřejná správa je obecně definována jako činnost orgánů označených jako správní úřady, které jsou

³ Srov. BIŇOVEC, K., *Přehled učiva k maturitní zkoušce z Ekonomiky*, s. 11-12.

⁴ Srov. AT KONZULT,s.r.o. *Daňová a účetní kancelář*. 06 Makroekonomické ukazatele 1. Dostupné z WWW: www.atkonzult.cz/pdf/ekonomika_5.pdf.

zřízené zákonem a mají stanovenou působnost a jsou oprávněni jednat jménem subjektu či za subjekt.

Veřejná správa je správou veřejných záležitostí, která je realizována především jako výkonná moc. Výkon veřejné správy je činností podzákonou, protože orgány veřejné správy jsou vázány zákony a dalšími právními předpisy nižší síly (i vyšší síly).

Výkon veřejné správy chápeme jako veřejnou službu. Na výkonu veřejné správy se podílí **stát** prostřednictvím **státních orgánů a veřejnoprávní korporace** – orgány územních samosprávných celků a orgány zájmové samosprávy (svazky, profesní komory apod.).⁵

Politické vedení veřejné správy a organizování její činnosti je úkolem *veřejné vlády*. Veřejná správa tedy v širším pojetí náleží do veřejné vlády. Ta je vrcholným orgánem moci výkonné. Veřejná vláda se skládá ze dvou úrovní:

- *ústřední vláda*, tzv. ústřední volené orgány (parlament) a ústřední výkonné orgány (tzn. ústřední vláda, ministerstva a ostatní ústřední úřady)
- *místní vláda* (na úrovni územní samosprávy – tzn. volené a výkonné orgány obcí, případně vyšších stupňů územní samosprávy).⁶

Veřejnou správu vymezují určité principy

- **princip ústavnosti** – soulad s Ústavou ČR a jejími ústavními zákony,
- **princip legality** – vázanost se zákony,
- **princip legitimacy** – oprávněnost k výkonu veřejné správy v daném rozsahu.

Mezi subjekty veřejné správy patří

1.1 Státní správa

Státní správa je nezastupitelnou součástí veřejné správy v daném rozsahu. Jde o jednu z forem činnosti státu a v organizačním smyslu o souhrn orgánů státní správy.

⁵ Srov. *Portál veřejné správy České republiky*. Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci. Dostupné z WWW:

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=82%2F1998&number2=&name=&text=>.

⁶ Srov. PEKOVÁ, J. a PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 58.

Struktura státní správy

- **Zákonodárná** – náleží Parlamentu, který se skládá se dvou komor, má zákonodárnou iniciativu a schvaluje zákony
- **Výkonná** – vykonávají ji prezident, vláda, ministerstva a ostatní ústřední správní úřady
- **Soudní** – vykonávají ji soudy, které můžeme dělit na *obecné* (záležitosti civilní a trestní a to řeší soudy okresní, krajské, vrchní a nejvyšší), *správní* (správní záležitosti řeší krajské soudy a Nejvyšší státní soud nebo-li kasační) a *ústavní*

Parlamentním systémem je dána provázanost moci výkonné k moci zákonodárné, tzn. výkonná moc musí dodržovat zákony, ale současně v souladu se zákony může ovlivňovat jednání fyzických i právnických osob. Například Státní veterinární správa vydává nařízení, např. zrušení včelstva, pokud zjistí onemocnění včel. Toto nařízení může, ale vydat pouze pokud nastala nějaká příčina.

Mezi složky státní správy patří prezident, vláda, parlament a senát, jednotlivá ministerstva, ústřední správní úřady přímo řízené vládou (např. ČSÚ, Energetický regulační úřad apod.), ústřední správní úřady podřízené ministerstvům (např. Česká obchodní inspekce, Česká školní inspekce, Česká správa sociálního zabezpečení apod.).

1.2 Samospráva

„Samospráva má oprávnění vykonávat svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky, v rámci zákonem stanovenými předpisy.“⁷

Samospráva je k výkonu veřejné správy pověřena na základě příslušného zákona a to zejména na úrovni územní samosprávy nebo zájmové samosprávy (profesní apod.)⁸

Vývoj samosprávy

Vývoj samosprávy je úzce spjat s vývojem státu. Vytváření menších útvarů uvnitř státu mělo své opodstatnění. Bylo to zpravidla proto, že lidé chtěli spolu blíže komunikovat, mohli se lépe bránit jako celek. Z toho důvodu i vznik samosprávy

⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů*, s. 11.

⁸ Srov. PEKOVÁ, J. a PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance ve veřejném sektoru*, s. 62.

ve státě je důležitý a slouží především k dosažení společných cílů a také k plnění cílů státu.

Od roku 1948 do roku 1989 bylo postavení obcí formálního charakteru. V obcích byly národní výbory, direktivně řízené z centra. Samospráva v podstatě neexistovala. Přelom nastal po roce 1989. Ústavní zákon v roce 1990 zrušil národní výbory a obnovil územní samosprávu. Zákon číslo 367/1990 Sb., o obcích, byl platný až do roce 2000 (po celou dobu byl pouze novelizován). Rozpadem federace byla přijata k 1.lednu 1993 Ústava České republiky, která upravuje územní samosprávu – tzv. smíšený systém – vlastní a přenesenou působnost.

1.2.1 Územní samospráva

Územní neboli místní samospráva je územně členěna. Územně samosprávní celky mají oprávnění rozhodovat o otázkách místního významu (územní samospráva). Na jednom území může působit více územních samospráv různých stupňů. Základem je obec. Úprava územní samosprávy je obsažena v hlavě sedmé Ústavy ČR (čl. 99 až 105). Jsou zde vyjmenovány typy územně samosprávních celků, jejich charakteristické znaky, stanoveny základní principy vzniku a působností zastupitelstva a řešen vztah státu vůči územní samosprávě.

Podle Ústavy se Česká republika člení na

- **obce – základní územní samosprávní celky,**
- **kraje – vyšší územní samosprávní celky.**

I když jsou kraje vyššími územními samosprávními celky, nejsou obcím nadřazeny. Podle Ústavy mají rovnoprávné postavení. Mluvíme o existenci dvoustupňového systému samosprávy:

- první stupeň jsou **obecní úřady a úřady s rozšířenou působností**, v přenesené působnosti vykonávají úkoly státní správy,

- druhý stupeň byl vytvořen zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a tvoří jej **krajské úřady** (jejich činnost je upravována zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích).⁹

Reforma územní veřejné správy

Od roku 1990 došlo k výrazným změnám a to především v obnovení obecního zřízení a krajského zřízení. Cílem bylo obnovit územní samosprávu, rozdělit kompetence, zkvalitnit výkon veřejné správy. Jak již bylo zmíněno výše, byly zrušeny soustavy národních výborů, které byly orgány státní moci a správy. Vytvořily se nové správní obvody a také vytvoření dvoustupňové územní samosprávy. Vydáním zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), došlo k ukončení 1.fáze reformy územní veřejné správy. Při tzv. druhé fázi byla v roce 2002 ukončena činnosti okresních úřadů a vznikl vztah obec – kraj. Převáděly se kompetence ze zrušených okresních úřadů na obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností.

„Základní znaky územních samosprávných celků:

- území,
- občané, žijící na tomto území,
- právo na samosprávu.¹⁰

1.2.2 Zájmová samospráva

Zájmová samospráva je spjata s určitou lidskou činností, zpravidla výtěžnou. Jako příklad můžeme uvést: Česká advokátní komora, Česká lékařská komora, Exekutorská komora, Notářská komora apod. Tyto subjekty spojuje společný zájem. Rozhodují samostatně v rámci dodržování daných zákonů, bez zásahu zvenčí.

⁹ Srov. *Portál veřejné správy České republiky*. Ústava České republiky. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_name=%C3%BAstava&PC_8411_l=1/1993&PC_8411_pi=100&PC_8411_ps=10>.

¹⁰ BŘEŇ, J., *Obec a právo: Legislativní příručka pro starostu menší obce*, kapitola A-1.2., s. 10.

1.3 Evropská charta místní samosprávy

Mezi důležité evropské dokumenty patří Evropská charta místní samosprávy (dále „Charta“), kterou musela Česká republika včlenit do legislativy. „Charta zakotvuje evropské standardy územní samosprávy a představuje tak svého druhu evropskou ústavu územní samosprávy. Samospráva je zde pojímána jako důležitý příspěvek k formování Evropy, založené na principech demokracie, decentralizace moci a subsidiarity.“¹¹ Charta byla přijata ve Štrasburku 15.října 1985, ale v platnost pro Českou republiku vstoupila až 1.zářím 1999.

Obsahuje pravidla, na kterých má být postavena místní samospráva. Jedná se o rámcovou mezinárodní smlouvu, kde jsou určeny podmínky, za kterých mohou přistupovat jednotlivé státy Rady Evropy.

¹¹ ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. , *FINANCE, AUDIT, KONTROLA : Průběžné vzdělávání úředníků ÚSC*, s. 8.

2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA - O B E C

Postavení obce upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění. Zásadní novela byla provedena zákonem č. 313/2002 Sb. (ukončení činnosti okresních úřadů, úprava výkonů dozoru nad obcí apod.) „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“¹² Obec je povinna pečovat o rozvoj svého území a dbát zájmů a potřeb občanů. Prvořadým úkolem obce je chránit veřejný zájem.

Právní předpisy, které upravují a organizují činnost obcí můžeme rozdělit na:

- 1. ústavní** - Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
 - Listina základních práv a svobod (je součástí ústavního pořádku, publikována pod číslem 2/1993 Sb.)
- 2. mezinárodní** - Evropská charta místní samosprávy, č. 181/1999 Sb.
- 3. zákonné** - Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

2.1 Postavení obce

Obec je veřejnoprávní korporací (sdružení na určitém území). Reprezentuje veřejné zájmy, zájmy občanů a ostatních subjektů (firem) dané obce. Pečuje o všestranný sociálně ekonomický rozvoj svého území a schvaluje územní plán obce. Je samostatným ekonomickým subjektem – má právní subjektivitu, tzn. že vystupuje svým vlastním jménem a nese také právní odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí. Zabezpečuje veřejné služby (veřejné statky) pro své občany. K tomuto účelu může zřizovat neziskové organizace. Také může zakládat obecní podniky, může vkládat svůj majetek do společných podniků zakládaných společně s jinými obcemi nebo soukromým sektorem. Musí mít určitou finanční suverenitu, která je vymezena zákonem o rozpočtových pravidlech, kde jí dovoluje být zčásti nezávislá na státu.

¹² *Portál veřejné správy České republiky. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z WWW:*

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=128/2000>.

A v poslední řadě upravuje veřejné záležitosti obecně závaznými vyhláškami.¹³

2.2 Působnost obce

„Působnost obecně vyjadřuje okruh záležitostí, v nichž je nějakému konkrétnímu orgánu veřejné správy platným právním řádem umožněno autoritativně - mocensky rozhodovat, tedy vytvářet a prosazovat svou vůli. (Pravomoc pak vyjadřuje souhrn právních prostředků tomuto orgánu svěřených k provádění jeho působnosti.)“¹⁴
Působnost můžeme rozdělit na samostatnou a přenesenou.

2.2.1 Samostatná působnost

Samostatná působnost je samospráva obce a do této působnosti stát zasahuje jen pokud to vyžaduje ochrana zákona a způsobem, který zákon stanoví. Obec si tedy spravuje své záležitosti samostatně a jedná svým jménem. Může zřizovat různé organizace, například příspěvkové organizace nebo obecní policii. Ve vlastní působnosti se snaží především zabezpečit zájmy obce a občanů.

V rámci samostatné působnosti může obec vydávat obecně závazné vyhlášky, dále vypracovává rozpočet a závěrečný účet obce, ukládá pokuty za správní delikty.

2.2.2 Přenesená působnost

Přenesená působnost je státní správa svěřená obcím na základě článku 105 Ústavy ČR. Zde již obec nejedná svým jménem, ale jménem státu. Obec vydává nařízení obce, projednává přestupky.

Obce v ČR vykonávají tři základní stupně přenesené působnosti

1. Obce s tzv. pověřením I. stupně – většina obcí vykonávající minimální rozsah výkonu státní správy (například organizace voleb).

2. Obce s pověřením II. stupně (tzv. obec s pověřeným obecním úřadem) - vykonávají na svém území a na území některých dalších obcí část působnosti státní správy (například matriční řízení, stavební řízení, pozemkové řízení apod.).

¹³ Srov. PEKOVÁ, J. a PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s.78-79.

¹⁴ JURISTIC. *Samostatná a přenesená působnost obce*. Dostupné na WWW: <
<http://spravni2.juristic.cz/154292/clanek/spravni2>>.

Mezi I. s II. stupněm existují tzv. mezistupně. Určité vybrané obce vykonávají působnost matričních a stavebních úřadů.

3. Obce s pověřením III. stupně (tzv. obce s rozšířenou působností) - po zrušení okresních úřadů na ně byla přenesena většina jejich kompetencí. Jsou mezičlánkem mezi krajskými úřady a obecními úřady. Mohou vydávat cestovní a osobní doklady, řidičské průkazy, technické průkazy, evidují motorová vozidla, vyplácí sociální dávky, vydávají živnostenské oprávnění apod.

Stávající stav je výsledkem reformy veřejné správy a dává předpoklad jejímu efektivnímu fungování.¹⁵

2.3 Organizace obce

Nejvyšším samosprávným orgánem je *zastupitelstvo obce*. Řeší a rozhoduje významné otázky, týkající se obecní samosprávy. Zákon o obcích v § 5 stanoví, že na správě obce se kromě zastupitelstva podílí *rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce*.

Zastupitelstvo obce je kolektivní orgán. Zastupitelstvo v rámci samostatné působnosti rozhoduje a schvaluje zejména o programu rozvoje územního obvodu obce, schvaluje rozpočet obce a závěrečný účet za uplynulé rozpočtové období. Dále stanovuje počet členů rady obce, volí ze svých členů starostu a místostarostu. Zřizuje a ruší výbory, zřizuje obecní policii, rozhoduje o vyhlášení místního referenda, navrhuje změny v katastrálním území uvnitř obce apod. Jednání zastupitelstva jsou veřejná.

Počet členů zastupitelstva obce se odvíjí od její velikosti – počtu obyvatel. V obcích do 500 obyvatel má zpravidla 5 až 7 členů. Zastupitelstvo se musí sejít nejméně 1 x za tři měsíce a jeho jednání jsou veřejná. Je usnášeníschopné, pokud je přítomna nadpoloviční většina jeho členů. K přijetí usnesení, rozhodnutí nebo provedení volby, musí být souhlas nadpoloviční většiny všech jeho členů. Informaci o konání zastupitelstva, o programu, místě a době konání, musí být zveřejněno nejméně 7 dní před zasedáním. Zákon o obcích v § 14 přesně vymezuje, které pravomoci jsou pouze v kompetenci zastupitelstva obce.

Pokud není zvoleno v obci zastupitelstvo, případně je rozpuštěno, nebo není obsazena funkce starosty obce, je ředitelem Krajského úřadu jmenován „**správce obce**“. Ten zabezpečuje po nezbytnou dobu v obci výkon přenesené působnosti.

¹⁵ Srov. POBIŠ, J., *Obec a právo: Legislativní příručka pro starostu menší obce*, kapitola D-1.1., s. 8-17.

Výkonným orgánem v obci je **rada obce**. Je volen zastupitelstvem a ze své činnosti se také zodpovídá zastupitelstvu. Jednání rady jsou neveřejná. Počet členů nesmí přesáhnout 1/3 členů zastupitelstva. Je výkonným orgánem v samostatné působnosti, připravuje materiály pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce, zabezpečuje hospodaření obce, může ukládat pokuty v samostatné působnosti, vydává nařízení obce v přenesené působnosti, může zřizovat potřebné výkonné orgány obecního úřadu, například odbory apod.

Navenek obec zastupuje **starosta**. Je volen z řad členů zastupitelstva obce a zastupitelstvu je odpovědný ze své činnosti. Starosta odpovídá za informovanost občanů, svolává a zpravidla řídí jednání zastupitelstva, také řídí a svolává schůze rady obce, jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu (avšak se souhlasem ředitele krajského úřadu).

Ve městech je zastupitelstvo města, rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Nová kategorie, kterou zákon zavedl, je označení zastupitelstvo městyse, rada městyse, úřad městyse a zvláštní orgány městyse. Ve statutárních městech se obecní úřad označuje jako magistrát a starosta je nazýván primátorem.

2.4 Nástroje územního plánování

Mezi základní nástroje územního plánování patří:

1. **Územně plánovací podklady** – slouží jako východisko pro zpracování samotného územního plánu nebo ke změně územního plánu.
2. **Územně plánovací dokumentace (územní plán)**
 - a) územní plán velkého územního celku – zde se to týká více obcí nebo kraje
 - b) územní plán obce – viz dále
 - c) regulační plán – zpracovává se pro část území obce nebo městské části. Používá se v případech, kdy nestačí územní plán a jeho vymezení je složitě a je potřeba detailnější zpracování.¹⁶

Územní plán obcí

Předpokladem rozvoje obce je zpracovaný kvalitní územní plán. Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ Srov. OBČANSKÁ SPOLEČNOST. *Územní plánování staré*. Dostupné na WWW: <
<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=1920520>>.

stanoví, že zastupitelstvo obce rozhoduje v samostatné působnosti o pořízení územního plánu. Při jeho sestavování musí být respektovány dokumenty „Politika územního rozvoje České republiky“, který byl schválen usnesením vlády číslo 561 ze dne 17.5.2006 a Zásady územního rozvoje kraje, v Olomouckém kraji konkrétně se jedná o Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, vydanými Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 22.2.2008 a nesmí být v rozporu se schválenými územními plány sousedních obcí.

Územní plán vytváří předpoklady k zabezpečení souladu mezi přírodními, civilizačními a kulturními hodnotami, s ohledem na životní prostředí. Má podobu mapy, kde jsou barevně odlišně jednotlivá území, která mají určitou funkci – např. obytné části, nákupní centra, zelené plochy. Skládá se z textové a grafické části.

Aktuální územní plán je veřejně přístupný na obecním úřadu.¹⁷

2.5 Spolupráce obcí

Finanční prostředky, zejména malých obcí, jsou omezené a zvyšující se potřeba technické a občanské vybavenosti narůstá. Proto jsou vhodné různé formy spolupráce. „Zákon o obcích č.128/2000 Sb. v platném znění definuje v § 46 tři formy spolupráce mezi obcemi:

- na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona (Obchodní zákoník) dvěma nebo více obcemi.“¹⁸

Nejčastější formou spolupráce je sdružování obcí do **mikroregionů**. Je to reakce na potřebu společných přístupů a řešení otázek, které je možno řešit pouze spoluprací mezi obcemi.

¹⁷ Srov. *Olomoucký kraj. Zásady územního rozvoje*. Dostupné z WWW: <<http://www.iri.cz/kr-olomoucky/zur/>>.

¹⁸ *Portál veřejné správy České republiky. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů*. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=128/2000>.

Další častou a neméně důležitou formou spolupráce jsou **dobrovolné svazky obcí**. V České republice existuje v současné době cca 800. Jde o právnickou osobu, která se svým hospodařením řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V Olomouckém kraji bylo k 31.12.2005 38 mikroregionů a svazků obcí.

Mezi celonárodní formy spolupráce patří **Svaz měst a obcí**. Jeho členy jsou obce a města. Od roku 2004 jsou mu k připomínkování předkládány legislativní návrhy, které se vztahují k samosprávě. V roce 2005 byla uzavřena Dohoda o vzájemné spolupráci s vládou ČR. Činnost je zaměřena kromě legislativy i na oblast strukturální politiky a pomoc při začleňování dotačních titulů, které se dotýkají obcí. Svaz obhazuje zájmy obcí i na evropské úrovni.

Dalším druhem spolupráce je „**Národní síť zdravých měst**“, která je tvořena městy, obcemi, kraji i mikroregiony. Významná z jejich strany je konzultační pomoc při přípravě projektů a pomoc při získávání dotací.

3 FINANČNÍ ŘÍZENÍ OBCÍ

3.1 Rozpočtová soustava

Rozpočtovou soustavou rozumíme soustavu veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů. Soustava veřejných rozpočtů se řídí rozpočtovými pravidly podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

V mé bakalářské práci se však budu zabývat pouze rozpočtem obcí.

3.2 Sestavení rozpočtu obcí

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, v platném znění, v § 2 uvádí: „Finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem.“¹⁹ Při sestavování rozpočtu obce se vychází z rozpočtového výhledu. Roční rozpočet však není vázán všemi údaji v rozpočtovém výhledu. Zastupitelstvo může schválit odlišný roční rozpočet od údajů obsažených v rozpočtovém výhledu, ale vzájemné odlišnosti musí být opodstatněné a zdůvodněné.²⁰

3.2.1 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled nemusely povinně sestavovat územní samosprávné celky do roku 2000. Avšak od roku 2001 zákon ukládá sestavovat kromě ročního rozpočtu i rozpočtový výhled

Sestavuje se na dva až pět roků. Slouží pro střednědobé finanční plánování. Každý územně samosprávný celek musí výhled stanovit alespoň ve čtyřech základních ukazatelích, kam řadíme celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky. Rozpočtový výhled umožní obcím uvažovat o finančních zdrojích v delším časovém horizontu než je jeden rok a to je zejména důležité pro plánování investičních akcí.

¹⁹ *Portál veřejné správy České republiky*. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dostupné z WWW:

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=250%2F2000&number2=&name=&text=>.

²⁰ Srov. PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 2009, s. 74.

Obsahuje mimo předpokládané investiční a neinvestiční akce i všechny dlouhodobé pohledávky a závazky a periodicky se opakující platby. Ze zákona nevyplývá nutnost schválení výhledu v zastupitelstvu obce, ale metodicky je to doporučováno. Výhled může být schválen jako schodkový, bez finančního zajištění. Je možné jej měnit a je to dokonce vhodné, pokud zejména vnějšími vlivy dochází k výrazné změně, např. při přijetí půjček nebo úvěrů.

3.2.2 Rozpočet obce

Rozpočet je tvořen příjmovou a výdajovou částí. Cílem při sestavování rozpočtu je vytvořit vyrovnaný rozpočet. Pokud je vytvořen rozpočet schodkový, musí být finanční vypořádání zajištěno buď z rezerv minulých let a nebo návratnou finanční výpomocí.

Není-li rozpočet obce schválen před 1.lednem kalendářního roku, musí být schváleno do doby schválení rozpočtu **rozpočtové provizorium**. Zákon přesně neurčuje formu, ale ze znění musí přesně vyplynout, čím se bude obec řídit ve výdajích do schválení řádného rozpočtu. Nejčastěji se používá formulace, že se v provozních výdajích a ve vyjmenovaných kapitálových výdajích nesmí překročit v daném měsíci 1/12 těchto výdajů předchozího roku.

Návrh rozpočtu není obvykle v plném členění. Zpravidla je respektováno členění podle paragrafů. Zveřejněn musí být 15 dní před schválením v zastupitelstvu obce nejen na úřední desce, ale i v elektronické podobě. Po schválení v zastupitelstvu obce se provede rozpis (zákon říká neprodleně) podle podrobné rozpočtové skladby (položky).

V průběhu roku schvaluje zastupitelstvo obce, pokud objektivní skutečnosti ovlivní plnění příjmů nebo výdajů rozpočtu, rozpočtová opatření. Pokud není postupováno v souladu se zákonem, dochází k porušení rozpočtové kázně. Podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., je obec povinna vykonávat vnitřní finanční kontrolu, kterou vykonává obvykle finanční a kontrolní výbor v souladu se zpracovanou směrnicí o finanční kontrole se zaměřením na hospodárnost, efektivnost a účelnost při hospodaření s veřejnými prostředky. Starosta je v rámci své odpovědnosti povinen zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém a přijímat opatření k ochraně veřejných prostředků.²¹

²¹ Srov. *Portál veřejné správy České republiky*. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Dostupné z WWW:<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=320%2F2001&number2=&name=&text=>.

Vyhodnocení hospodaření obce se podrobně provádí v **závěrečném účtu obce**, který obec předkládá ke schválení zastupitelstvu obce podle § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění platných předpisů, za uplynulý kalendářní rok. Závěrečný účet hodnotí veškeré podstatné skutečnosti hospodaření obce. Obsahuje údaje o plnění rozpočtu, přijatých dotacích, výdajích jiným rozpočtům, přijatých nebo poskytnutých půjčkách, úvěrech, inventarizaci apod. Nedílnou součástí závěrečného účtu je zpráva o přezkoumání hospodaření obce.²²

3.3 Příjmy územních rozpočtů

K financování obce je potřeba získávání a následné používání peněžních prostředků tak, aby obec mohla řádně fungovat a neustále se rozvíjet. Potřeba vychází z věcných strategických dokumentů, jako je program obnovy venkova, program rozvoje venkova, územní plán obce apod. a finančních možností (rozpočet, rozpočtový výhled). Realizace je tedy závislá na tom, jaké má obec k dispozici finanční prostředky.

Samostatné financování obcí se datuje od přijetí nové daňové soustavy v roce 1993. Do roku 2000 byl mezi obcemi a státním rozpočtem mezistupeň – okresní úřady.

V roce 2000 byl schválen zákon o rozpočtových pravidlech, na který navazoval zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Poslední důležitou právní normou, která měla platnost od 1.1.2001, byl zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a státním fondům. Ještě v průběhu téhož roku byl novelizován a dodnes určuje daňové příjmy krajů a obcí.²³ Příjmy můžeme rozdělit na:

Návratné příjmy

Obce se mohou dostat během rozpočtového roku do obtížné finanční situace, které mohou řešit buď z vlastních finančních rezerv, ale pokud nemají vytvořené rezervy,

²² *Portál veřejné správy České republiky. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dostupné z WWW:*

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=250%2F2000&number2=&name=&text=>.

²³ *Srov. Portál veřejné správy České republiky. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=128/2000>.*

mohou využít krátkodobého úvěru, střednědobého úvěru, dlouhodobého úvěru, mohou emitovat obligace a nebo jim mohou jiné subjekty poskytnout návratné půjčky (např. z rozpočtové soustavy to mohou být návratné finanční výpomoci).

Nenávratné příjmy

Vlastní

a). daňové příjmy – dělíme je podle rozpočtového určení daní na:

- daň z přidané hodnoty
- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob
- daň z nemovitosti
- místní poplatky
- správní poplatky

Obce mají velmi omezenou daňovou pravomoc, tzn. že nemohou podstatně ovlivňovat výnos z daňových příjmů. Částečně mohou ovlivňovat výši místních poplatků.

Obec dále rozhoduje sama o **místních poplatcích**, které jsou daňového charakteru. Stanovuje je v souladu se zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích v samostatné působnosti. Zákon vymezuje typy poplatků a jsou stanoveny limity. Obec je vyhláší obecně závaznými vyhláškami a vykonává i jejich správu (např. poplatky ze psů, lázeňský pobyt atd.)

V přenesené působnosti vybírá obec **správní poplatky**, které upravuje zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích. V podstatě se jedná o částečnou úhradu nákladů na činnost správních orgánů. Správní poplatky provádějí obce v přenesené působnosti (obce s rozšířenou působností a pověřené obecní úřady). Většina poplatků je pevně stanovena (např. poplatky za výpis z trestního rejstříku apod.)

b). nedaňové příjmy

Možnost ovlivnění nedaňových příjmů územně samosprávnými celky je podstatně větší než u daňových příjmů. Mezi nedaňové příjmy patří příjmy z vlastního podnikání (podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obce či kraje), příjmy z prodeje nebo z pronájmu majetku ve vlastnictví obce, příjmy z obchodování s cennými papíry (obec může zvětšovat svůj majetek nákupem cenných papírů, za nejbezpečnější způsob

investování je nákup státních dluhopisů), uživatelské poplatky (v ČR jde nejčastěji o poplatky jako je vodné, stočné, poplatky za odvoz komunálního odpadu apod.), příjmy z mimorozpočtových fondů (pokud si je obec zřídí) a ostatní příjmy jako např. příjmy ze sdružování finančních prostředků, dary, výnosy ze sbírek apod.

c). kapitálové příjmy

Můžeme sem zařadit příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které je ve vlastnictví obcí, například příjmy z prodeje pozemků, dlouhodobého majetku, nemovitostí apod.

Dotace

V bakalářské práci se zabývám problematikou dotací a proto bych ráda dotacím věnovala samostatnou kapitolu v této práci, kde bude podrobněji shrnuto rozdělení dotací, existence, důležitost dotací atd.

3.4 Výdaje územního rozpočtu

Výdaje územního rozpočtu můžeme členit na běžné a kapitálové. Opakující se výdaje, ze kterých obec financuje běžné potřeby v rozpočtovém roce, můžeme označit jako **běžné výdaje**. Z těchto výdajů jsou financovány zejména provozní výdaje obce, popřípadě zřizovaných organizací obcí, jako například mzdy, nákupy materiálů, výdaje na opravy a údržby. **Kapitálové výdaje** slouží zejména k financování dlouhodobých investičních potřeb, které přesahují rozpočtový rok. V rozpočtu mají menší zastoupení než běžné výdaje. Jedná se o výdaje na pořízení nových investic, například nákup pozemků, budov, nákupy dopravních prostředků, také pořízení územních plánů apod.²⁴

²⁴ Srov. PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*, s. 212.

4 DOTACE

4.1 Pojem dotace

„Podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech se dotací rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.“²⁵

Tyto peněžní prostředky jsou důležitým zdrojem pro obce a tvoří velkou část příjmů obcí, které slouží jak pro výkon přenesené působnosti, tak i pro výkon samostatné působnosti.

„Podle Šelešovského jsou dotace chápány jako nenávratně poskytnuté peněžní prostředky ze státního rozpočtu, krajských rozpočtů, účelových fondů či fondů EU, za něž neexistuje protiplnění (jde o jednostranný transfer).“²⁶

Šelešovský ve své definici zmiňuje i dotace z fondů EU. Od 1.května 2004, kdy ČR vstoupila do EU, má přístup k dotacím, které poskytuje tato instituce. Česká republika přistoupila již do probíhajícího programovacího období a proto pro nás bylo určeno období od roku 2004 do roku 2006. Ze strukturálních fondů byly pro ČR určeny dotace za více než 53 miliard korun. Tyto dotace patří z větší části mezi přísně účelové. Jsou poskytovány tedy na konkrétní účel a jsou pečlivě kontrolovány. Při nesplnění podmínek mohou být i vráceny v plné výši.

Rozdělení dotací

Typologie dotací se dle různých autorů od sebe příliš neliší. Mezi základní skupiny členění dotací patří **obecné** (někdy označované jako neúčelové) a **účelové**. Mezi účelové patří dotace, které jsou poskytovány na konkrétní účel, tedy služby nebo statky a obecné dotace mohou být použity podle vlastního uvážení obcí.

²⁵ *Portál veřejné správy České republiky. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Dostupné z WWW:*

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=218%2F2000&number2=&name=&text=>>

²⁶ ŠELEŠOVSKÝ, J., Finance, audit, kontrola, s. 21.

Dotace můžeme rozdělit podle různých kritérií

- **dle financování**
 - **běžné** - poskytují se na potřeby územní samosprávy, která na základě přenesené působnosti zabezpečuje veřejné služby
 - **kapitálové** - slouží k financování jednorázových investičních akcí – například financování výstavby, financování silnic, jsou nepravidelné a neopakují se v čase
- **dle účelovosti**
 - **účelové** – jsou poskytovány na konkrétní účel
 - **neúčelové** – konkrétní účel není vymezen, o jejich použití rozhoduje územní samospráva
- **dle poskytujícího subjektu**
 - dotace ze státního rozpočtu
 - dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa
 - dotace z kapitol ministerstev
 - dotace ze státních mimorozpočtových fondů
 - dotace z krajů
 - dotace z Evropské unie
- **dle nárokovosti:**
 - **nárokové** – jsou poskytované obecním rozpočtům především jako dotace na veřejné služby, kdy stát na obce přenesl výkon státní správy. Můžeme sem zařadit například dotace na jednoho žáka, avšak stát nekryje plně veškeré náklady, ale jen určité procento.
 - **nenárokové** – získání těchto dotací závisí zejména na objemu prostředku státu, množství požadavků, zadluženosti obce. Jsou většinou poskytovány pomocí programů, které vyhláší stát. Tyto dotace mají zejména investiční charakter.²⁷

Jak jsem již výše zmínila, typologie dotací se od autorů značně od sebe neliší. Například Bailey rozděluje dotace na:

²⁷ Srov. HRABALOVÁ, S., *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*, s.43-44.

- **účelové**

- *bez spoluúčasti* – dotace, které zahrnují pevnou (fixní) částku, kterou stát poskytne územní samosprávě na předem určené služby. Nepožaduje se zde spoluúčast místní správy na financování.
- *se spoluúčastí* – je dán určitý procentní podíl na celkově vynaložené částce.

Další členění je na:

s uzavřeným koncem – poskytnutá částka na dotace může být omezena stanoveným limitem

s otevřeným koncem – částka není nijak limitována

- **obecné**

- *paušální* – je zde určena fixní částka, ale není určen konkrétní účel použití. Obec je tedy může použít dle vlastního uvážení.
- *závislé na výkonu* – vztahuje se k tzv. výnosovému úsilí místní správy – je to měřeno daňovým úsilím – tj. nárůstem příjmů z místních daní. Čím větší bude tedy nárůst příjmů z místních daní, tím více stát může přispět.

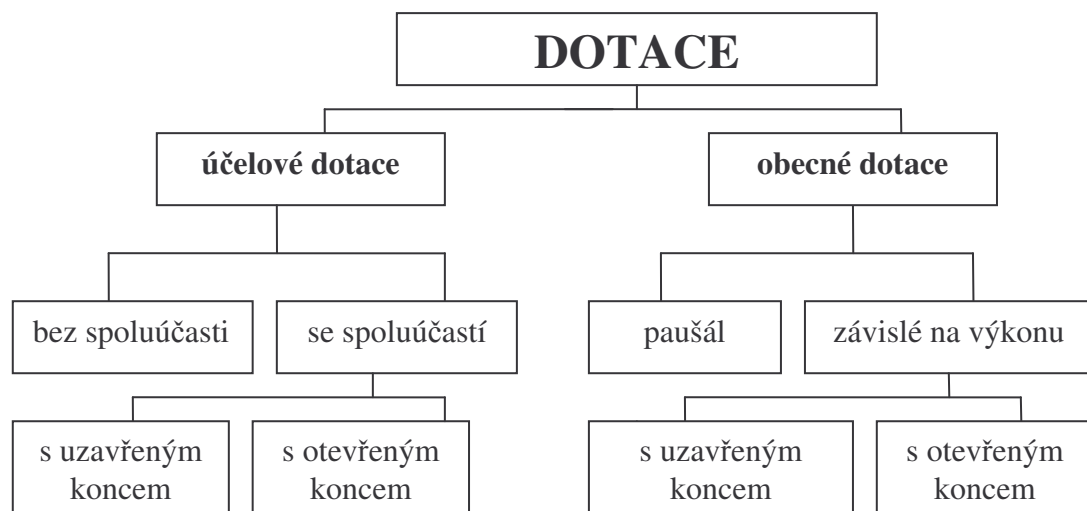
Dále se člení na:

s uzavřeným koncem

s otevřením koncem

Následující obrázek znázorňuje nejúplnější typologii dotací dle Baileyho.

Obr. č. 1 - Rozdělení dotací²⁸



²⁸ JÍLEK, M., *Fiskální decentralizace teorie a empirie*, s. 292.

Podobné členění jen v menším pozměnění používá více autorů, jako např. manželé Musgraveovi, Jackson a Brown.²⁹

4.2 Příčiny existence dotací

V České republice se uplatňuje vícestupňové uspořádání rozpočtové soustavy, tzv. fiskální federalismus. Znamená to, že vedle státního rozpočtu existují ještě další rozpočty, tedy rozpočty krajů a obcí. Fiskální federalismus má 3 formy, které mohou být v každé zemi jiné. Patří sem **centralizovaná forma, decentralizovaná a kombinovaná**. Nejvíce používanou formou je kombinovaná, i Česká republika tuto formu používá. Kombinovaná forma znamená, že každý rozpočet má své příjmy, které jsou doplňovány dotacemi z rozpočtů vyšších (u obcí tedy z rozpočtu krajů nebo státního rozpočtu), protože tyto příjmy nepokrývají veškerou potřebu nižších rozpočtů. Stát má tedy možnost ovlivňovat chování a rozhodování územní samosprávy.

Není potřeba, aby byla vyrovnanost státního rozpočtu a rozpočtu krajů a obcí. Na určitém stupni, zejména u rozpočtu obcí, mohou být výdaje vyšší než příjmy. Ve vícestupňové rozpočtové soustavě to tak může být, protože tento rozdíl bude vyrovnán prostřednictvím dotací z jiné úrovně, tedy z rozpočtu krajů nebo státního rozpočtu. Dotace jsou tedy chápány jako finanční prostředky, které vyrovnají tento vzniklý rozdíl mezi příjmy a výdaji.³⁰

Dotace jsou nedílnou součástí rozpočtů krajů a obcí. Potřebné jsou zejména dotace na přenesený výkon státní správy, aby mohly vykonávat služby jim svěřené. Stát tedy prostřednictvím dotací přispívá na výdaje, které jsou spojené s převodem kompetencí na obce. Stát tímto umožňuje obcím zabezpečovat základní veřejné statky ve srovnatelné kvalitě.

„Dotace jsou nezbytnou součástí rozpočtového hospodaření a v literatuře najdeme 3 příčiny jejich existence:

1. **existence tržního selhání** – tzv. efektu přelévání, resp. externality
2. **existence nerovnováhy způsobené rozdíly mezi zdanitelnými kapacitami a potřebou výdajů** – dotace k dosažení tzv. horizontální spravedlnosti
3. **obava ze zvyšování sazby místní daně** – korekce tzv. vertikální nerovnováhy“³¹

²⁹ HALÁSEK, D., a kol., *Rozhodování ve veřejném sektoru*, s. 116.

³⁰ Srov. PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*, s. 40-43.

³¹ HALÁSEK, D., a kol., *Rozhodování ve veřejném sektoru*, s. 112.

ad 1. První příčina je spojena s efektem přelévání, který ve své podstatě má 2 podoby. Buď vzniká efektem přelévání prospěch, který se také označuje jako **pozitivní externalita** nebo vzniká náklad, označován jako **negativní externalita**. Tyto podoby se tzv. přelévají přes hranice působnosti jednotlivých místních správ. Užitek tedy získávají i ostatní subjekty mimo hranice místní správy. Tak se dostávají mimo místní správu i dotace občanům, kteří v obci nežijí a nepodílí se žádným způsobem na ekonomice obce čili na vytváření příjmové části rozpočtu (místní poplatky apod.). Prospěch z výsledků opatření místní správy mohou mít tedy i jinde žijící osoby, které v oblasti neodvádějí daně a ani neplatí poplatky. Tímto vzniká externalita pro místní správu. Místní správa tedy není schopna poskytovat optimální množství veřejných statků, které by poskytovala, kdyby nevznikla externalita. Tato situace se řeší přidělováním dotací místní správě.

Důležitým důvodem pro poskytování dotací z ústředních orgánů (případně krajů) jsou rozdíly, jak mezi kraji, tak i mezi regiony. V regionech jsou oblasti různě ekonomicky rozdílné. Proto za **druhou příčinu existence** dotací označujeme dotace, které se poskytují na vyrovnání rozdílů mezi zdanitelnými kapacitami a potřebou výdajů. V těchto případech je rozdělování dotace podle určitých kritérií velice důležité a poskytování dotací je jedinou možností zachování nějaké funkčnosti. Stát by měl mít zájem, aby rozdíly mezi jednotlivými oblastmi byly co nejmenší.

Jako **třetí důvod** pro poskytování dotací můžeme označit kompenzaci potřeby celkových výdajů a daňové příjmy. Nerovnováha by mohla vést k navyšování místních daní.³²

System dotačních vazeb mezi ústřední vládou a územní samosprávou by měl co nejvíce respektovat:

- **nezávislost v rozhodování o použití dotace** – územní samospráva by měla možnost si samostatně rozhodnout, na jaký účel použije poskytnutou dotaci
- **příjmovou dostatečnost** – měl by být poskytován dostatečný příjem pro územní samosprávu, aby mohla financovat potřeby ve veřejném sektoru
- **spravedlnost rozdělování uvnitř rozpočtové soustavy** – měla by být dána přesná kritéria pro poskytování dotací

³² Srov. HALÁSEK, D., a kol., *Rozhodování ve veřejném sektoru*, s.112-114.

- **stabilitu kritérií** – kritéria pro poskytování dotací by měla být stabilní, aby bylo možné dotace plánovat a prognózovat (alespoň ve střednědobém horizontu)
- **jednoduchost kritérií, administrativní náročnost** – to poskytuje i snadnou kontrolovatelnost nároku na dotace
- **motivace územní samosprávy na dobrém hospodaření** – dotace by neměly být poskytovány na krytí deficitu
- **využívání i cílených dotací – grantů** pro financování vymezených potřeb v rámci tzv. programového financování
- **ekonomickou efektivnost, neutrálnost v ovlivňování rozhodování jednotlivých stupňů územní samosprávy** – dotace musí být využívány efektivně a nesmí motivovat územní samosprávu k nehospodárnosti a nadměrným výdajům (tzv. mucholapkový efekt), jen aby se dotace využily.³³

Efekt mucholapky

Negativní u dotací je tzv. efekt mucholapky. Jedná se o poskytování dotací bez stanovení účelu a bez spoluúčasti a je naprosto ponecháno na samosprávě jak s těmito dotacemi naloží. Ne vždy je v těchto případech dotace dosaženo cíle. Dostanou peníze, které nevloží tam kam by měli. Není zde stanoven účel a není to kontrolováno, proto mohou s těmito penězi disponovat podle svého uvážení. Z mého pohledu by měly být dotace hlavně účelové.

Efektivnost dotací

V literatuře vyjadřuje pojem efektivnost míru dosažení očekávaných záměrů, cílů. Efektivnost je označována jako návratnost. Znamená to pro nás nějaký přínos toho, co jsme udělali, vytvořili. Vždy jde o poměr mezi vloženými zdroji.³⁴ Efektivnost lze ovlivnit pouze rozhodováním, kdy si vybíráme z různých alternativ. „S pojmem efektivnost se pojí ještě další dva pojmy: účelnost a hospodárnost. Účelnost je schopnost realizovaných opatření splnit předem vytyčené cíle. Hospodárnost pak

³³ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 188-189.

³⁴ Srov. *ControS*. Ekonomická efektivnost. Dostupné z WWW:

<<http://www.contros.cz/controlling/diskuse/ee.htm>>.

určuje, s jakými minimálními náklady lze zamýšleného cíle dosáhnout. Efektivní opatření (rozhodnutí) je realizováno tehdy, směřuje-li ke splnění cílů s minimálními náklady.“³⁵

Hodnocení efektivnosti dotací, kdy je investorem stát, slouží především pro zpětnou kontrolu vynaložených vládních výdajů. Mělo by se tedy hodnotit, zda bylo dosaženo předsevzatého cíle. Zda ta dotace splnila účel, pro který byla poskytnuta. V případě, kdy je investorem EU, je zpravidla hodnocení efektivnosti dotací vyžadováno. Zdroje z EU jsou vynakládány za nějakým účelem a EU chce zjistit, zda bylo dosaženo účelu.

Každá dotace by měla být zkoumána z pohledu její efektivnosti. Dotace by měla být tak účinná, že trvale změní stav stávající, popřípadě vytvoří novum. Přínos by měl být pro co nejširší okruh, např. dotace obcí na bydlení bude efektivní jen v případě pokud se tím vytvoří nové bytové jednotky.

4.3 Analýza dotací

Při zkoumání dotací se vychází z tzv. **důchodového a substitučního efektu**, který má na poskytování dotací vliv. U **důchodového efektu** se navyšuje příjmová oblast a má to za následek, že je možno i navýšit výdaje. Důchodový efekt najdeme u obecných dotací a je definován jako změna poptávaného množství statku v důsledku změny reálného důchodu. O **substitučním efektu** mluvíme u účelových dotacích. Dotací se navyšují finanční prostředky a tím dochází k tomu, že relativně drahá věc, služba nebo nějaká investice je pro příjemce této dotace levnější.³⁶

Přidělováním dotací mohou i menší obce dosahovat stejné úrovně jako města v získávání veřejných statků.

4.4 Finanční toky dotací

○ ze státního rozpočtu

Dotace přicházejí ze státního rozpočtu do rozpočtu obcí prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu se obce nacházejí, pokud nestanoví zákon jinak. Dotace přicházejí z účtu kraje a nevyčerpané dotace se vracejí na účet kraje. Jedná se o tzv. *průtokové dotace*, a i když kraj nerozhoduje ani o účelu, ani o příjemci, celý finanční vztah

³⁵ Institut pro Ekonomickou a Ekologickou politiku. Jak hodnotit efektivnost veřejných výdajů na povodně?. Dostupné z WWW: <<http://www.ieep.cz/editor/assets/working-papers/wp0107.pdf>>.

³⁶ Srov. HALÁSEK, D., a kol., *Rozhodování ve veřejném sektoru*, s.122-123.

zprostředkovává. Kraj může rozhodnout pouze o tzv. *neprůtokových dotacích*, kdy je mu dána pravomoc rozhodnout o příjemci dotace. Potom se jedná o dotace kraje. Kraj kontroluje splnění podmínek dotací prostřednictvím Krajského úřadu.

○ **ze Státních fondů - příjemce je obec**

Finanční prostředky jdou přímo na obec ze Státních fondů a kontrolu splnění podmínek provádí Státní fond, většinou prostřednictvím Finančního úřadu.

○ **z Národních fondů – příjemce je obec**

Dotace se poskytují bez účasti rozpočtu kraje, ale pokud je z Národního fondu poskytnuta dotace kraji, kraj může rozhodnout o jejím přidělení obci a v tomto případě provede i kontrolu splnění podmínek. Pokud jde dotace přímo obci z Národního fondu provádí kontrolu splnění podmínek Národní fond.

○ **z kapitoly Státního rozpočtu, Státního fondu, Národního fondu – dotace pro příspěvkové organizace zřízené ÚSC (územně samosprávné celky)**

- finanční prostředky, které poskytuje resort a Národní fond příspěvkovým organizacím, které zřídil kraj se poskytují prostřednictvím rozpočtu kraje
- finanční prostředky ze Státního rozpočtu příspěvkovým organizacím zřízeným obcí jdou prostřednictvím kraje a dále do příslušné příspěvkové organizace, kterou zřídila obec
- finanční prostředky poskytované Národním fondem příspěvkovým organizacím se poskytují prostřednictvím obcí. Zahrnou se do rozpočtu obce.
- převod finančních prostředků ze Státních fondů příspěvkové organizaci zřízeným krajem nebo obcí může být pouze za předpokladu, že byl uzavřen smluvní vztah mezi Státním fondem a příspěvkovou organizací. Státní fond je povinen informovat zřizovatele příspěvkové organizace

○ **z EU** – dotace z EU se řadí mezi přísně účelové. Do roku 2006 byly dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu vypláceny prostřednictvím Národního fondu. Od roku 2006 jsou prostředky z fondů Evropské unie zahrnuty do příslušných kapitol státního rozpočtu.³⁷

³⁷ Srov. PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*, s. 147-149.

5 PRAKTICKÁ ČÁST

5.1 Obec Lešany

5.1.1 Charakteristika obce

Obec se nachází v lokalitě, kde úrodná Haná postupně přechází v Drahanskou vrchovinu. Chloubou je kaple sv. Františka Xaverského, která je chráněna památkovým úřadem včetně okolních starých lip. V obci se nachází rekonstruovaný Kulturní dům, pohostinství, pošta a zdravotní stanice. V roce 2004 bylo směrem k Ohrozimi na výměře cca 11 ha vybudováno protierozní a protipovodňové opatření. Koncem roku 2006 proběhla v obci rozsáhlá výsadba stromů v rámci akce „Obnova zeleně v obci“, která se dotkla především okolí kaple, hřbitova a návsi. Obec nemá vlastní základní školu ani mateřskou školu. Pracovní příležitosti jsou omezené, pouze zemědělská společnost ROLS Lešany, s.r.o., soukromě hospodařící zemědělci, obchod a soukromé služby. Převážná část občanů dojíždí za prací do Prostějova.

Působnost obce

Obec v samostatné působnosti spravuje záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Schvaluje program rozvoje územního obvodu obce a provádí kontrolu jeho plnění, hospodaří s majetkem obce, sestavuje rozpočet, je zřizovatelem místní lidové knihovny a SDH, rozhoduje a stanovuje druhy místních poplatků a jejich sazby, vydává obecně závazné vyhlášky, rozhoduje o vyhlášení místního referenda, uzavírá dohody o změně hranic obce, volí, zřizuje a ustanovuje orgány obce, rozhoduje o členství obce v dobrovolném svazku obcí, místní záležitosti veřejného pořádku, stará se o čistotu obce, odvoz domovních odpadů, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod. Obec také může ukládat sankce a udělovat čestné občanství obce. Nevykonává žádnou hospodářskou činnost. Ve své činnosti se v plném rozsahu řídí zákonem o obcích.

Částečnou **přenesenou působnost** pro obec vykonává Městský úřad Prostějov a týká se to zejména řešení přestupků v návaznosti na komisi ochrany veřejného pořádku a Stavební úřad Kostelec na Hané. Obec Lešany vykonává v přenesené působnosti vidimaci a legalizaci a od roku 2009 v souladu s programem Czech POINT, např. výpisy z katastru nemovitostí, výpisy z trestního rejstříku apod.

Organizace obce

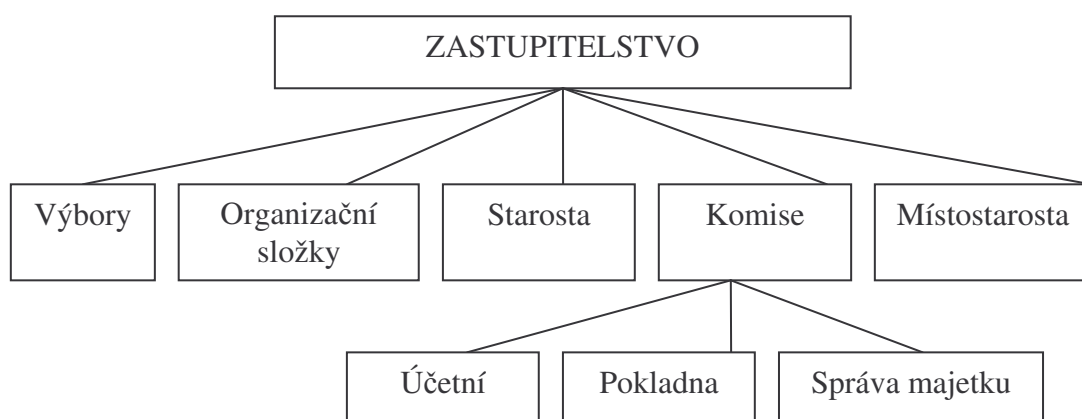
Obec je spravována zastupitelstvem obce a mezi další orgány obce patří starosta, místostarosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Zastupitelstvo má 7 členů a zřizuje výbor finanční a kontrolní. *Finanční výbor* provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, jimiž je pověřilo zastupitelstvo. *Kontrolní výbor* kontroluje zejména plnění usnesení zastupitelstva obce. O provedených kontrolách výbory pořídí zápis, kde je uveden předmět kontroly, zjištěné nedostatky a návrhy na opatření k odstranění nedostatků.

Dále zastupitelstvo v obci zřídilo jako své iniciativní a poradní orgány komise *veřejného pořádku, kulturní a sociální a komisi pro výstavbu*. Předsedové komisí jsou členy zastupitelstva obce. Pracují podle zpracovaného plánu práce a o své činnosti informují zastupitelstvo.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta a zaměstnanci obce. Obecní úřad má 2 stálé zaměstnance. Ostatní pracovníci jsou zaměstnávání na dohodu o provedení činnosti nebo na dohodu o provedení práce.

Obr. č. 2 - Schéma organizace
obce³⁸



Územní plán obce Lešany

Projekt Územní plán obce Lešany byl zpracován v roce 2003. Do té doby nebyla zpracována žádná územně plánovací dokumentace ani žádný územně plánovací podklad (urbanistická studie apod.). Obec Lešany na základě nabídkového řízení

³⁸ Organizační řád obce Lešany

vybrala zpracovatele, kterým se stal Ing.arch. Stanislav Vrubel, který je autorizovaným architektem a členem České komory architektů.

Cílem územního plánu obce Lešany bylo vytvořit zákonný podklad pro koordinovaný a koncepční rozvoj všech činností v území. Základním cílem nového územního plánu obce bylo vytvoření předpokladů pro trvale udržitelný rozvoj obce.

Územní plán byl financován částečně z vlastních příjmů obce Lešany a to 51 % z celkové částky a zbylých 49 % obec získala jako finanční podporu od Olomouckého kraje. Územní plán obce v současné podobě byl schválen v roce 2009.

Spolupráce obcí

Obec Lešany je členem **Energetického sdružení obcí Jižní Moravy**. Toto sdružení zastupuje obce v jednáních o problematice výroby, rozvodů a dodávek jednotlivých druhů energií

Další skupinu spolupráce tvoří **Dobrovolný svazek obcí Vodovod Pomoraví**, kde je obec Lešany zakládajícím členem.

Mikroregion Kosteletsko vznikl v roce 2000. Jedná se o dobrovolné seskupení třinácti obcí a jejich částí. Zástupci všech obcí se scházejí jedenkrát za měsíc. Obce mikroregionu se zaměřují zejména na zlepšení kvality života v obcích s důrazem na životní prostředí. Sdružení spolupracuje a pomáhá při všech činnostech důležitých pro rozvoj obce či mikroregionu od nápadu k realizaci.

V poslední řadě je obec členem **Svazu měst a obcí České republiky**. „Je to celostátní, dobrovolná, nepolitická a nevládní organizace, která je založená jako zájmové sdružení právnických osob.“³⁹

5.1.2 Finanční řízení obce Lešany

Při zpracování bakalářské práce jsem se snažila posoudit volební období stávajícího zastupitelstva obce, tj. od roku 2006 do roku 2009.

³⁹ Svaz měst a obcí České republiky. Kdo jsme. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/kdo-jsme/default.aspx>>.

Rozpočet obce

Tab. č. 1. - Rozpočet obce Lešany v roce 2006 (v tis. Kč)⁴⁰

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	% plnění rozpočtu po změnách
Třída 1 - Daňové příjmy	2.869	3.157	3.172	100,49
Třída 2 - Nedaňové příjmy	270	311	303	97,68
Třída 3 - Kapitálové příjmy				
Třída 4 - Přijaté dotace		483	483	100
PŘÍJMY CELKEM	3.139	3.950	3.958	100,21
Třída 5 - Běžné výdaje	3.089	2.920	2.818	96,5
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1.138	2119	1.403	66,24
VÝDAJE CELKEM	4.228	5.039	4.221	83,78

Komentář k rozpočtu 2006

Celkové příjmy v roce 2006 byly proti schválenému rozpočtu vyšší o 819 tis. Kč. Z toho daňové příjmy byly vyšší o 303 tis. Kč. Na tom se nejvíce podílela daň z přidané hodnoty částkou 182 tis. Kč. Obec neprovozuje hospodářskou činnost a na nedaňové příjmy jsou v rozpočtu zastoupeny pouze asi 10 %. Přínosem do rozpočtu byly dotace ve výši 483 tis. Kč.

Celkové výdaje v roce 2006 byly proti schválenému rozpočtu nižší o 7 tis. Kč. Výdaje, které nejvíce ovlivnily rozpočet: investiční dotace Vodovodu Pomoraví 298 tis. Kč., studie ke kanalizaci 74 tis. Kč, základní školy 82 tis. Kč, statické zajištění objektu kostela 189 tis. Kč, obnova zeleně v obci Lešany - park u kostela, hřbitov, náves 903 tis. Kč, vybudování sociálního zařízení v areálu Rybníček 200 tis. Kč. Ostatní výdaje jsou běžné a opakující se.

Rozpočet byl schválený jako nevyrovnaný a zvýšené výdaje byly dotovány z úspor uplynulých let. V roce 2006 byl upraven rozpočet v příjmové a výdajové části o 811 tis. Kč. Bylo schváleno celkem 7 rozpočtových opatření.

⁴⁰ Závěrečný účet za rok 2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC Fin 2-12M

Tab. č. 2. - Rozpočet obce Lešany v roce 2007 (v tis. Kč)⁴¹

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	% plnění rozpočtu po změnách
Třída 1 - Daňové příjmy	3.083	3.180	3.183	100,1
Třída 2 - Nedaňové příjmy	313	279	281	101,01
Třída 3 - Kapitálové příjmy		6	6	99,17
Třída 4 - Přijaté dotace		629	629	100
PŘÍJMY CELKEM	3.396	4.094	4.100	100,14
Třída 5 - Běžné výdaje	3.893	4.262	4.143	97,21
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1.202	1.531	585	38,2
VÝDAJE CELKEM	5.095	5.793	4.728	81,61

Komentář k rozpočtu 2007

Celkové příjmy v roce 2007 proti schválenému rozpočtu byly vyšší o 704 tis. Kč. Z toho daňové příjmy byly vyšší o 100 tis. Kč. Na tom se nejvíce podílela daň z přidané hodnoty 72 tis. Kč a daň z příjmu právnických osob 96 tis. Kč. Nedaňové příjmy se podílely cca 8 %. Dotace byly přijaty ve výši 629 tis. Kč.

Celkové výdaje byly proti schválenému rozpočtu nižší o 367 tis. Kč. Výdaje, které nejvíce ovlivnily rozpočet: investiční dotace Vodovodu Pomoraví ve výši 298 tis. Kč, základní školy 124 tis. Kč, náklady na udržování protierozní ochrany 144 tis. Kč, oprava k zachování místních památek 219 tis. Kč, na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň 696 tis. Kč, oprava obecního úřadu 670 tis. Kč. Ostatní výdaje jsou běžné a opakující se.

Rozpočet byl schválený jako nevyrovnaný a zvýšené výdaje byly dotovány z úspor z minulých let. V roce 2007 bylo provedeno 7 rozpočtových opatření. Rozpočet byl proti schválenému rozpočtu upraven o 698 tis. Kč.

⁴¹ Závěrečný účet za rok 2007, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC Fin 2-12M

Tab. č. 3. - Rozpočet obce Lešany v roce 2008 (v tis. Kč)⁴²

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	% plnění rozpočtu po změnách
Třída 1 - Daňové příjmy	3.155	3.721	3.728	100,19
Třída 2 - Nedaňové příjmy	279	299	301	100,9
Třída 3 - Kapitálové příjmy		14	14	97,86
Třída 4 - Přijaté dotace	9	120	120	100
PŘÍJMY CELKEM	3.443	4.154	4.164	100,23
Třída 5 - Běžné výdaje	3.887	4.336	4.039	93,15
Třída 6 - Kapitálové výdaje	781	1.043	927	88,9
VÝDAJE CELKEM	4.668	5.379	4.966	92,33

Komentář k rozpočtu 2008

Celkové příjmy v roce 2008 byly proti schválenému rozpočtu vyšší o 721 tis. Kč. Z toho daňové příjmy byly vyšší o 574 tis. Kč, nedaňové příjmy o 22 tis. Kč. Na vyšších daňových příjmech se podílela daň z příjmů právnických osob v částce 172 tis. Kč, daň z příjmů fyzických osob 179 tis. Kč, daň z přidané hodnoty 150 tis. Kč. Nedaňové příjmy se podílely cca 7 %. Příjmovou část ovlivnily dotace ve výši 120 tis. Kč.

Celkové výdaje byly proti schválenému rozpočtu nižší o 298 tis. Kč. Výdaje, které nejvíce ovlivnily rozpočet: oprava a vybudování místních komunikací 781 tis. Kč, investiční dotace Vodovodu Pomoraví 298 tis. Kč, základní školy 152 tis. Kč, údržba protierozní ochrany 226 tis. Kč, oprava veřejného osvětlení 519 tis. Kč, vybavení obecního úřadu 324 tis. Kč. Ostatní výdaje jsou běžné a opakující se.

Rozpočet byl schválený jako nevyrovnaný a zvýšené výdaje byly dotovány z úspor z minulých let. V roce 2008 bylo provedeno 8 rozpočtových opatření. Rozpočet byl proti schválenému rozpočtu upraven o 711 tis. Kč.

⁴² Závěrečný účet za rok 2008, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC Fin 2-12M

Tab. č. 4. - Rozpočet obce Lešany v roce 2009 (v tis. Kč)⁴³

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	% plnění rozpočtu po změnách
Třída 1 - Daňové příjmy	3.686	3.254	3.285	100,97
Třída 2 - Nedaňové příjmy	291	335	338	100,81
Třída 3 - Kapitálové příjmy				
Třída 4 - Přijaté dotace	9	103	103	100
PŘÍJMY CELKEM	3.986	3.692	3.726	100,93
Třída 5 - Běžné výdaje	2.989	2.707	2.592	95,77
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1.297	1.285	806	62,7
VÝDAJE CELKEM	4.286	3.992	3.398	85,12

Komentář k rozpočtu 2009

Celkové příjmy v roce 2009 byly nižší proti schválenému rozpočtu o 260 tis. Kč. Z toho daňové příjmy byly nižší o 287 tis. Kč, nedaňové příjmy byly vyšší o 47 tis. Kč. Přijaté dotace byly 103 tis. Kč. U daň. příjmů se na výpadku nejvíce podílela daň z příjmů právnických osob ve výši 198 tis. Kč a daň z příjmů fyzických osob ve výši 140 tis. Kč.

Celkové výdaje byly nižší proti schválenému rozpočtu o 888 tis. Kč. Výdaje, které nejvíce ovlivnily rozpočet: investiční dotace Vodovodu Pomoraví 500 tis. Kč, základní školy 184 tis. Kč, výměna místního rozhlasu 263 tis. Kč. Ostatní výdaje jsou běžné a opakující se.

Rozpočet byl schválený jako nevyrovnaný a zvýšené výdaje byly dotovány z úspor z minulých let. V roce 2009 bylo provedeno 8 rozpočtových opatření. Rozpočet byl proti schválenému rozpočtu upraven o 294 tis. Kč.

5.1.3 Přijaté dotace

Dotace za rok 2006

- **Nárokové dotace**

Ze státního rozpočtu prostřednictvím kraje na příspěvek na výkon statní správy byla poskytnuta dotace ve výši 5.622 Kč a dotace na dávky sociální péče (příspěvek na individuální dopravu) ve výši 24.000 Kč. Dotace na dávky sociální péče byly

⁴³ Závěrečný účet za rok 2009, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC Fin 2-12M

poskytovány na základě žádosti občanů. Rok 2006 byl posledním rokem, kdy byly tyto dotace poskytovány

- **Nenárokové dotace**

V rámci Programu obnovy venkova:

- úprava parku a hřbitova – zpevnění plochy – Zastupitelstvo Olomouckého kraje schválilo přidělení dotace ve výši 398.000 Kč
- obnova zeleně – park u kostela, hřbitov, náves – SFŽP přidělilo neinvestiční dotaci na akci ve výši 310.000 Kč.

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- účelová neinvestiční dotace na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a 1/3 Senátu a do Zastupitelstev obcí byla poskytnuta ve výši 52.200 Kč. Náklady na tuto dotaci jsou přesně vymezeny a nevyčerpané jsou vráceny krajskému úřadu.
- neinvestiční dotace na odbornou přípravu jednotek SDH od Olomouckého kraje ve výši 1.000 Kč.

Dotace za rok 2007

- **Nárokové dotace**

Ze státního rozpočtu bylo poskytnuto prostřednictvím kraje dotace na příspěvek na výkon statní správy 8.686 Kč.

- **Nenárokové dotace**

V rámci Programu obnovy venkova:

- oprava obecního úřadu – 1. etapa od Zastupitelstva Olomouckého kraje ve výši 297.000 Kč

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- účelová neinvestiční dotace na hospodaření v lesích od Olomouckého kraje ve výši 3.448 Kč
- účelová neinvestiční dotace na realizaci projektu z programu Veřejné informační služby knihoven – VISK 3 byly poskytnuta z Ministerstva kultury prostřednictvím kraje ve výši 38.000 Kč.

V rámci Programu obnovy venkova byly provedeny akce, které byly hrazeny plně obcí:

- Úprava veřejného prostoru ve dvoře – vykoupení + demolice – náklady ve výši 212 tis. Kč
- Oprava a rekonstrukce areálu s víceúčelovou nádrží – ve výši 368 tis. Kč

Dotace za rok 2008

- **Nárokové dotace**

Ze státního rozpočtu bylo poskytnuto prostřednictvím kraje na příspěvek na výkon statní správy 9.100 Kč.

- **Nenárokové dotace**

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- na zabezpečení Czech POINT od Ministerstvo vnitra 52.000 Kč.
- zabezpečení akceschopnosti jednotek SDH od Ol. kraje ve výši 10.365 Kč.
- volby do Zastupitelstva Olomouckého kraje a do 1/3 Senátu ve výši 20.000 Kč
- Akce z POV 2006 - doplatek dotace SFŽP na Obnovu zeleně v obci Lešany ve výši 28.731 Kč.

V rámci Programu obnovy venkova byly provedeny akce, které byly hrazeny plně obcí:

- Oprava veřejného osvětlení ve výši 572 tis. Kč
- Úprava dvorní části kulturního domu – 1.etapa ve výši 109 tis. Kč
- Obnova místní komunikace v lokalitě Padělky ve výši 760 tis. Kč

Dotace za rok 2009

- **Nárokové dotace**

Ze státního rozpočtu bylo poskytnuto prostřednictvím kraje na příspěvek na výkon statní správy 9.600 Kč.

- **Nenárokové dotace**

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- volby do Evropského parlamentu od Krajského úřadu ve výši 20.000 Kč
- účelová neinvestiční dotace na realizaci projektu CzechPOINT z Ministerstva vnitra ve výši 58.259 Kč.

- účelová neinvestiční dotace na pokrytí nákladu v souvislosti s povodněmi v červnu a červenci 2009 ve výši 22.440 Kč
- účelová neinvestiční dotace na přípravu SDH od Olomouckého kraje ve výši 1.040 Kč

V rámci Programu obnovy venkova byly provedeny akce, které byly hrazeny plně obcí:

- Oprava Místního rozhlasu ve výši 293 tis. Kč

5.2 Čelechovice na Hané

5.2.1 Charakteristika obce

Obec Čelechovice na Hané se skládá ze tří částí – Čelechovice na Hané, Kaple a Studenec. Správní území je vymezeno katastrálními hranicemi Čelechovice na Hané a Studenec. Území je součástí Přírodního parku Velký Kosíř s naučnou stezkou. V katastru obce se nachází jedinečná geologická lokalita čelechovického devonu, která patří k nejvýznamnějším a zkamenělinami prvohorní fauny nejbohatším lokalitám naší republiky.

Obec má svůj obecní úřad, poštu, mateřskou a základní školu. Stálé ordinace mají praktický, zubní a dětský lékař a v roce 2007 byl otevřen dům s 48 chráněnými bytovými jednotkami a založena obecně prospěšná společnost TRILOBIT.

Obec je registrována ve svazku obcí Mikroregion Kostecko a v občanském sdružení Region Haná.

Působnost obce

Působnost je srovnatelná se samostatnou i přenesenou působností obce Lešany.

Organizace obce

Zastupitelstvo má 9 členů. Zřizuje kontrolní a finanční výbor a komisi kulturní a sociální, komisi pro výstavbu, komisi ochrany veřejného pořádku.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta a zaměstnanci obce. Obec je zřizovatelem příspěvkové organizace Základní a mateřská škola.

Spolupráce obcí

Obec je registrována ve svazku obcí **Mikroregion Kostecko**, zakládajícím členem **DSO Vodovod Pomoraví** a v občanském sdružení **Region Haná**. Sdružení Region Haná je založeno za účelem podpory všestranného a trvalého rozvoje regionu Haná, podpory regionálních činností ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných, malých a středních podnikatelů a společností a ostatních subjektů působících a sídlících v regionu Haná, k rozvoji jejich mezisektorové spolupráce.⁴⁴

5.2.2 Finanční řízení obce

Při hodnocení finančního hospodaření v obci Čelechovice jsem vycházela z předložených závěrečných účtů obce a proto porovnáním pouze roky 2006 - 2008. Příjmy i výdaje jednotlivých roků jsou ovlivněny převody z vlastních rezervních fondů a rozpočtových účtů.

Rozpočet obce

Tab. č. 5. - Rozpočet obce Čelechovice na Hané v roce 2006 (v tis. Kč)⁴⁵

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Třída 1 - Daňové příjmy	9.065	9.257	8.213
Třída 2 - Nedaňové příjmy	689	882	871
Třída 3 - Kapitálové příjmy	65	720	720
Třída 4 - Přijaté dotace	135	20.375	21.083
PŘÍJMY CELKEM	9.953	31.234	30.887
Třída 5 - Běžné výdaje	6.924	9.265	8.143
Třída 6 - Kapitálové výdaje	2.179	33.363	33.356
VÝDAJE CELKEM	9.103	42.628	41.500

Komentář k rozpočtu 2006

Celkové příjmy byly proti schválenému rozpočtu vyšší o 20.934 tis. Kč. Z toho daňové byly nižší o 852 tis. Kč. Na navýšení příjmové části měly největší podíl dotace ve výši 20.948 tis. Kč. Nejvyšší poskytnutá dotace byla na provoz základní školy ve výši 1.548 tis. Kč.

⁴⁴ Region Haná. Stanovy. Dostupné z WWW:

<<http://regionhana.cz/index.php?nid=7320&lid=CZ&oid=1248652>>.

⁴⁵ Závěrečný účet obce za rok 2006

Celkové výdaje byly překročeny proti schválenému rozpočtu o 32.397 tis. Kč, z toho běžné výdaje o 1.219 tis. Kč. Podstatnou část výdajů tvořily kapitálové výdaje. Proti schválenému rozpočtu došlo k navýšení o 32.397 tis. Kč. Největší běžné výdaje jsou vynakládány na zajištění chodu obce.

Tab. č. 6. - Rozpočet obce Čelechovice na Hané v roce 2007 (v tis. Kč)⁴⁶

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Třída 1 - Daňové příjmy	8.603	9.109	9.076
Třída 2 - Nedaňové příjmy	864	1.978	1.905
Třída 3 - Kapitálové příjmy		13.216	13.216
Třída 4 - Přijaté dotace	150	948	2.258
PŘÍJMY CELKEM	9.618	25.251	26.455
Třída 5 - Běžné výdaje	7.074	22.173	10.291
Třída 6 - Kapitálové výdaje	2.544	7.103	7.097
VÝDAJE CELKEM	9.618	29.276	17.388

Komentář k rozpočtu 2007

Rozpočet byl schválen jako vyrovnaný. Celkový příjmy byly proti schválenému rozpočtu vyšší o 16.837 tis. Kč. Největší podíl na tom mají kapitálové příjmy, se kterými se ve schváleném rozpočtu nepočítalo, ve výši 13.216 tis. Kč. Daňové příjmy byly vyšší o 473 tis. Kč. Rovněž u nedaňových příjmů došlo k navýšení o 1.041 tis. Kč.

Na běžných výdajích se nejvíce podílely výdaje na lesní hospodářství částku 866 tis. Kč, neinvestiční příspěvek na žáky 1.798 tis. Kč, oprava veřejného osvětlení 174 tis. Kč. Ve většině případech se jedná o běžné provozní výdaje.

⁴⁶ Závěrečný účet obce za rok 2007

Tab. č. 7. - Rozpočet obce Čelechovice na Hané v roce 2008 (v tis. Kč)⁴⁷

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Třída 1 - Daňové příjmy	9.056	13.314	13.304
Třída 2 - Nedaňové příjmy	2.053	2.773	2.732
Třída 3 - Kapitálové příjmy		5.580	5.580
Třída 4 - Přijaté dotace	210	605	19.743
PŘÍJMY CELKEM	11.319	22.273	41.360
Třída 5 - Běžné výdaje	7.694	19.715	31.014
Třída 6 - Kapitálové výdaje	3.625	1.623	1.556
VÝDAJE CELKEM	11.319	21.338	32.569

Komentář k rozpočtu 2008

V r. 2008 byl schválený rozpočet vyrovnaný. Celkové příjmy byly proti schválenému rozpočtu vyšší o 30.041 tis. Kč. Daň. příjmy byly vyšší o 4.248 tis. Kč, nedaňové o 678 tis. Kč. Podstatné navýšení je u kapitálových příjmů i u dotací.

Celkové výdaje proti schválenému rozpočtu byly vyšší o 21.250 tis. Kč. Na provoz ZŠ bylo vynaloženo 2.461 tis. Kč, na bytové hospodářství 281 tis. Kč, na péči o vzhled obce 874 tis. Kč.

5.2.3 Přijaté dotace

Dotace za rok 2006

- **Nároková dotace**

Ze státního rozpočtu bylo poskytnuto prostřednictvím kraje na příspěvek na výkon statní správy a školství 235.298 Kč.

- **Nenárokové dotace**

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- účelová investiční dotace – výstavba domů pro seniory z Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 38,4 mil. Kč. Celá akce přecházela z roku 2005.
- na konání voleb do Parlamentu ČR z KÚ Olomouc ve výši 156.600 Kč.
- mzdy na veřejně prospěšné práce od Úřadu práce Prostějov ve výši 40.884 Kč.
- náklady na žáky ZŠ od obce Smržice ve výši 145.600 Kč.
- dokončení vodovodu na Vodovod Pomoraví ve výši 596.395 Kč.

⁴⁷ Závěrečný účet obce za rok 2008

Dotace za rok 2007

- **Nároková dotace**

Ze státního rozpočtu bylo poskytnuto prostřednictvím kraje na příspěvek na výkon statní správy 259.039 Kč.

- **Nenárokové dotace**

Dotace z Programu obnovy venkova:

- prosklená plocha základní školy z Olomouckého kraje ve výši 300.000 Kč.

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- na povodně z Krajského úřadu Olomouc ve výši 84.000 Kč
- příspěvek na hospodaření v lesích z Krajského úřadu Olomouc ve výši 14.500 Kč
- pro romskou komunitu z Krajského úřadu ve výši 30.000 Kč.
- mzdy na veřejně prospěšné práce z Úřadu práce Prostějov ve výši 66.521 Kč
- náklady na žáky ZŠ od obce Smržice ve výši 163.800 Kč.

V rámci Programu obnovy venkova byly provedeny akce, které byly hrazeny plně obcí:

- výměna autobusové zastávky Čelechovská Kaple, celkové náklady 70.000 Kč

Dotace za rok 2008

- **Nároková dotace**

Ze státního rozpočtu bylo poskytnuto prostřednictvím kraje na příspěvek na výkon statní správy 265.100 Kč.

- **Nenárokové dotace**

Dotace mimo Program obnovy venkova:

- automatizace a služby knihovny z Ministerstva kultury ve výši 28.000 Kč.
- volby do zastupitelstev územních samosprávných celků z KÚ Olomouc ve výši 60.000 Kč
- neinvestiční dotace na přípravu SDH z KÚ Olomouc ve výši 21.710 Kč

V rámci Programu obnovy venkova byly provedeny akce, které byly hrazeny plně obcí:

- výměna oken na Obecním úřadě ve výši 130.000 Kč.
- výměna autobusové zastávky Čelechovice na Hané 120.000 Kč.
- dětský koutek ve výši 160.000 Kč.
- rekonstrukce v obecních domech ve výši 215.000 Kč.
- náklady na žáky ZŠ od obce Smržice ve výši 153.400 Kč.
- mzdy na veřejně prospěšné práce z KÚ Olomouc ve výši 265.100 Kč.

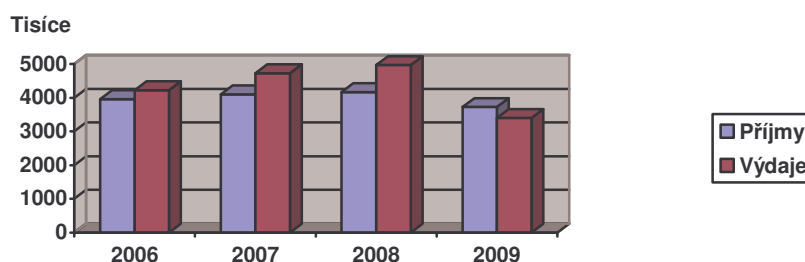
5.3 Shrnutí

5.3.1 Porovnání příjmů a výdajů za jednotlivá období

Porovnání příjmů a výdajů u obce Lešany

Následující graf znázorňuje srovnání příjmů a výdajů za jednotlivé roky. Od roku 2006 do roku 2008 se příjmy celkem postupně zvyšovaly a k výraznému snížení došlo v roce 2009. Výrazně je to ovlivněno snížením daňových příjmů a neposkytnutí dotací. Úměrně ke snížení příjmů zaujala obec stanovisko ve výdajích, které poklesly proti roku 2008 o 1.568 tis. Kč a proti roku 2006 o 823 tis. Kč. Obec prováděla pouze akce, které byly nezbytně nutné, jako je výměna veřejného rozhlasu apod. Jinak byly výdaje čerpány pouze na zabezpečení běžného provozu obce a smluvní závazky (např. Vodovod Pomoraví)

Graf č. 1. - Srovnání příjmů a výdajů za období 2006-2009⁴⁸



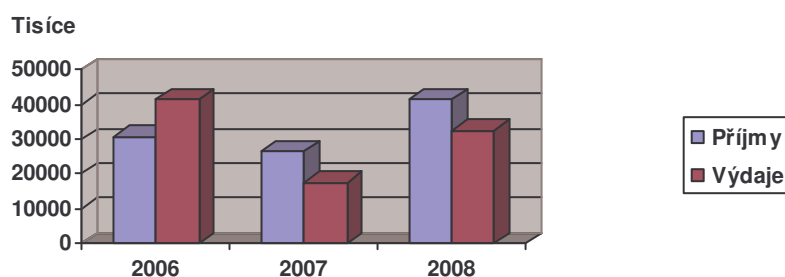
⁴⁸ Závěrečný účet obce za jednotlivá období, vlastní zpracování

Porovnání příjmů a výdajů u obce Čelechovice na Hané

V obci Čelechovice jsem hodnotila období od roku 2006 do roku 2008, závěrečný účet za rok 2009 nebyl ještě zpracován.

Příjmy a výdaje byly, tak jak ukazuje graf, ovlivněny příjmem dotací a v tom byla i návaznost na výdaje, které byly vynaloženy v souvislosti s poskytnutou dotací. Snížené příjmy i výdaje byly v roce 2007, kde se z větší části promítaly nárokové dotace a z nenárokových dotací stojí za zmínku rekonstrukce v Základní škole.

Graf č. 2. - Srovnání příjmů a výdajů za období 2006-2008⁴⁹



5.3.2 Porovnání příjmů za jednotlivá období

Porovnání příjmů u obce Lešany

Z uvedené tabulky vyplývá, že na příjmech se nejvíce podílely ve všech sledovaných letech daňové příjmy. Tyto příjmy nemůže moc obec ovlivňovat, částečně může ovlivnit místní poplatky, které však obec nechce pro občany poskytovat v nejvyšší cenové hranici, která je povolena. Nedaňové příjmy jsou téměř stejné, nepřesáhnou 10 % celkových příjmů. Obec má ve vlastnictví budovu, kde se nachází obecní úřad a jeden volný byt, který obec pronajímá a z toho jí plynou příjmy. Zatímco v roce 2006 a 2007 se dotace podílely na celkových příjmech 12,2 % a 15,35 %, v letech 2008 a 2009 nepřesáhly 3 %. Bylo to z důvodu, že obci nebyly v těchto letech přiděleny žádné dotace z Programu obnovy venkova. Kapitálové příjmy ve sledovaném období neovlivnily příjmovou část rozpočtu. Od roku 2006 do roku 2008 byl v daňových příjmech nárůst. V roce 2008 vzrostly daňové příjmy proti roku 2006

⁴⁹ Závěrečný účet obce za jednotlivá období, vlastní zpracování

o 556 tis. Kč. Velký pokles u daňových příjmů byl v roce 2009, kde proti roku 2008 poklesly daňové příjmy o 443 tis. Kč a dostaly se tak zhruba na úroveň roku 2006.

Na tom se nejvíce podílely: daň z příjmů z fyzických osob SVČ (samostatně výdělečné činnosti) 210 tis. Kč, daň z příjmů PO 270 tis. Kč, daň z přidané hodnoty 75 tis. Kč. Nárůst proti roku 2008 byl pouze u dani z nemovitosti.

Tab. č. 8. - Porovnání příjmů za jednotlivá období u obce Lešany (v tis. Kč)⁵⁰

Název	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
Třída 1 - Daňové příjmy	3.172	80,14	3.183	77,64	3.728	89,53	3.285	88,17
Třída 2 - Nedaňové příjmy	303	7,66	281	6,86	301	7,24	338	9,07
Třída 3 - Kapitálové příjmy	0	0	6	0,15	14	0,34	0	0
Třída 4 - Přijaté dotace	483	12,20	629	15,35	120	2,89	103	2,76
PŘÍJMY CELKEM	3.958	100	4.100	100	4.164	100	3.726	100

Pozn. % = procentní podíl jednotlivých příjmů z celkových příjmů

Porovnání příjmů u obce Čelechovice na Hané

Z uvedené tabulky vyplývá, že v roce 2006 a 2007 tvořily dotace podstatnou část celkových příjmů. Je nutné, ale uvést, že v roce 2006 bylo 708 tis. Kč převedeno z rozpočtových účtů a z vlastních fondů. Vlastní dotace tedy činily 20.375 tis. Kč. V roce 2007 jsou v dotacích uvedeny převody z rozpočtových účtů a vlastních fondů ve výši 1.340 tis. Kč. Vlastní dotace činily 918 tis. Kč. V roce 2008 byly převody z rozpočtových účtů a vlastních fondů ve výši 19.138 tis. Kč. Přijaté dotace představovaly částku 605 tis. Kč. Porovnáním od roku 2006 až do roku 2008 jsou daňové příjmy vyšší, ale dá se předpokládat, že tak jako u Lešan i u Čelechovic došlo k podstatnému snížení v roce 2009. Nedaňové příjmy také výrazně neovlivňují rozpočtové příjmy, rovněž tak kapitálové, kde pouze v roce 2007 došlo k prodeji majetku ve vlastnictví obce.

⁵⁰ Závěrečný účet za jednotlivé roky

Tab. č. 9. - Rozpočet obce podle jednotlivých let (v tis. Kč)⁵¹

Název	2006	%	2007	%	2008	%
Třída 1 - Daňové příjmy	8.213	26,59	9.076	34,31	13.305	32,17
Třída 2 - Nedaňové příjmy	871	2,82	1.905	7,21	2.732	6,61
Třída 3 - Kapitálové příjmy	720	2,33	13.216	49,96	5.580	13,49
Třída 4 - Přijaté dotace	21.083	68,26	2.258	8,52	19.743	47,73
PŘÍJMY CELKEM	30.887	100	26.455	100	41.360	100

Pozn. % = procentní podíl jednotlivých příjmů z celkových příjmů

5.3.3 Srovnání příjmů obcí Lešany a Čelechovice

Obce Lešany a Čelechovice na Hané patří do kategorie obcí, které nevykonávají žádnou hospodářskou činnost a jejich financování je pouze z daňových příjmů, nedaňových příjmů a dotací. Zastupitelstva obou obcí neustále se zabývají kvalitou zlepšování životního prostředí obyvatel, kteří na tomto území žijí.

Tyto obce neustále investují do rozvoje obce, ale v návaznosti na finanční možnosti, tak mohou činit pouze v omezené míře. Náklady na běžný provoz obce rostou a najít v příjmech přebývajících finanční prostředky je rok od roku složitější.

Tabulka vypovídá o příjmech obcí na jednoho obyvatele. Znovu podotýkám, že uvedené dotace u Čelechovic jsou ovlivňovány převody z rozpočtových účtů a vlastních fondů. Podle mého názoru by, ale muselo dojít k podrobnému rozpitvání jednotlivých daňových příjmů, v jaké míře se na celkových daňových příjmech podílejí. Například daň z nemovitosti přechází na obec v plné výši.

Tab. č. 10. - Srovnání příjmů na 1 obyvatele v Kč za období 2006-2008⁵²

Název	2006		2007		2008	
	Lešany	Čel.n/H	Lešany	Čel.n/H	Lešany	Čel.n/H
Daňové příjmy	8.504	6.776	7.958	7.220	9.345	10.410
Nedaňové příjmy	813	719	704	1.516	755	2.138
Kapitálové příjmy	0	594	15	10.514	34	4.366
Přijaté dotace	1.294	17.395	1.573	1.796	301	15.450
PŘÍJMY CELKEM	10.611	25.484	10.250	21.046	10.435	32.364

⁵¹ Závěrečný účet za jednotlivé roky

⁵² Závěrečné účty jednotlivých obcí

5.3.4 Srovnání dotací

Srovnání dotací v obci Lešany

Obec nemá nadbytek příjmů, které by mohla z rozpočtu uvolnit. Většina finančních prostředků jde na opravy a rekonstrukce nejvíce potřebných záležitostí. Obec má finanční prostředky na financování menších akcí, ale nemůže se pouštět do větších akcí. Proto každý rok žádá obec o dotaci z Programu obnovy venkova, ale bohužel v uplynulých dvou letech nebyly obci přiznány. V současnosti si obec nechce brát úvěr, protože v budoucnu uvažuje o vybudování hloubkové kanalizace, na kterou má již zpracovaný projekt a proto se snaží vytvářet co největší finanční rezervy.

Z tabulky vyplývá, že ani v letech, kdy obec z Programu obnovy venkova obdržela dotace, nepřesáhl procento podílu na celkových příjmech 15,5 %. A v tom jsou nárokové i nenárokové dotace.

Tab. č. 11. - Podíl dotací na celkových příjmech⁵³

Rok	Příjmy (tis. Kč)	Dotace (tis. Kč)	Podíl dotací (v %)
2006	3.958	483	12,20
2007	4.100	629	15,35
2008	4.164	120	2,89
2009	3.726	103	2,76

Za celé období od roku 2006 do roku 2009 byla kladně vyřízena pouze jedna jediná žádost o dotace z Programu obnovy venkova a to bylo v roce 2007 na opravu obecního úřadu. Akce Úprava parku a hřbitova byla realizována v roce 2006, ale žádost o dotaci byla podána v roce 2005 a v tomto roce i schválena. Ze státního fondu životního prostředí na obnovu zeleně v obci byla rovněž dotace schválena v roce 2005. Ostatní nenárokové dotace byly poskytovány na odbornou přípravu SDH a na náklady spojené s vysláním členů SDH na pomoc povodněmi postiženým oblastem Jesenicka, z Ministerstva kultury na zavedení informační služby v Místní lidové knihovně a konečně z Ministerstva vnitra na realizaci a zavedení Czech POINT.

⁵³ Závěrečný účet obce, vlastní výpočty

Podle mého názoru má Obec Lešany zpracovaný Program obnovy venkova velice kvalitně a postihuje všechny oblasti, ale ze svých vlastních prostředků, bez použití dotací, je schopna realizace ve velice omezené míře.

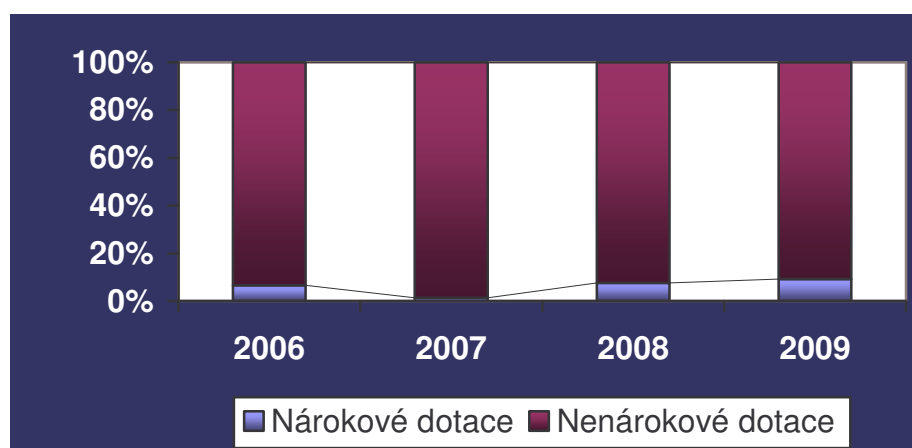
Tab. č. 12. - Nenárokové dotace od roku 2006 do roku 2009⁵⁴

Rok	Název dotace	Zdroj financování	Poskytnuté dotace
2006	Úprava parku a hřbitova	Olomoucký kraj	398.000
	Obnova zeleně v obci	SFŽP	310.000
	Odborná příprava SDH	Olomoucký kraj	1.000
	Volby	Krajský úřad	52.200
	2007 Oprava obec.úřadu	Olomoucký kraj	297.000
	Hospodaření v lesích	Olomoucký kraj	3.448
	Veřejné informač.služby knihovny	Ministerstvo kultury	38.000
	2008 Czech POINT	Ministerstvo vnitra	43.635
	Akceschopnost SDH	Olomoucký kraj	10.365
	Zastupitelstvo kraje a 1/3 Senátu	Olomoucký kraj	20.000
	Doplatek-Obnova zeleně	SFŽP	28.731
	2009 Volby do Evrop.parlamentu	Krajský úřad	20.000
	Czech POINT	Ministerstvo vnitra	48.572
	Pokrytí nákladu - povodně	Olomoucký kraj	22.440
	Odborná příprava SDH	Olomoucký kraj	1.040

Graf č. 3 znázorňuje dílčí podíl nárokových a nenárokových dotací na celkových přijatých dotacích. Nenárokové dotace si nemůže obec pro každý rok naplánovat, řadí se mezi nahodilé příjmy, které nejsou přidělovány automaticky, ale obec o ně musí žádat. V obci Lešany tvoří nárokové dotace opravdu malou část z celkových dotací. Jsou to většinou částky do 10.000 Kč. Obec dostává dotace pouze na výkon veřejné správy, které by měly pokrývat veškeré náklady spojené s přeneseným výkonem státní správy.

⁵⁴ Závěrečný účet obce a komentář starostky Ing. Vladislavy Bábkové

Graf č. 3. - Podíl nárokových a nenárokových dotací na celkových přijatých dotacích⁵⁵



Srovnání dotací v obci Čelechovice na Hané

Z přijatých dotací vyplývá, že obec získala nejvíce dotací v roce 2006, kde realizovala výstavbu 48 bytových jednotek. Stejně tak, jako u Lešan, potřebuje obec Čelechovice většinu svých daňových a nedaňových příjmů na zabezpečení běžného provozu obce. Proto je možné pouštět se do větších akcí jedinež za předpokladu obdržení dotací. Ze sledovaných roků, ale podíl dotací od jiných rozpočtů představuje, mimo rok 2006, zanedbatelné procento z příjmů.

Tab. č. 13. - Podíl dotací na celkových příjmech (v tis. Kč)⁵⁶

Rok	Příjmy	Dotace	Dotace od jiných rozpočtů	Vlastní fondy a rozpočtové účty	Podíl dotací od jiných rozpočtů
2006	30.887	21.083	20.375	708	65,96
2007	26.455	2.258	918	1.340	3,47
2008	41.360	19.743	605	19.138	1,46

Obec Čelechovice na Hané má více obyvatel než Lešany. Spadá do velikostní kategorie obcí do 2000 obyvatel, ale vzhledem k tomu, že má více jak 1000 obyvatel, nemá tak velkou šanci získat dotace z Programu obnovy venkova jako Lešany, které mají cca 400 obyvatel. Od roku 2006 do roku 2008 získala pouze jednu dotaci z Programu obnovy venkova na prosklenou plochu schodiště v základní škole.

⁵⁵ Závěrečný účet jednotlivých let, vlastní zpracování

⁵⁶ Závěrečný účet obce, vlastní výpočty

Mezi největší poskytnuté dotace patří výstavba 48 bytových jednotek od Ministerstva pro místní rozvoj a také z Vodovodu Pomoraví na dokončení vodovodu.

Žádosti o dotace vyplňuje pro obec agentura, která zabezpečí celý proces spojený s podáním žádosti.

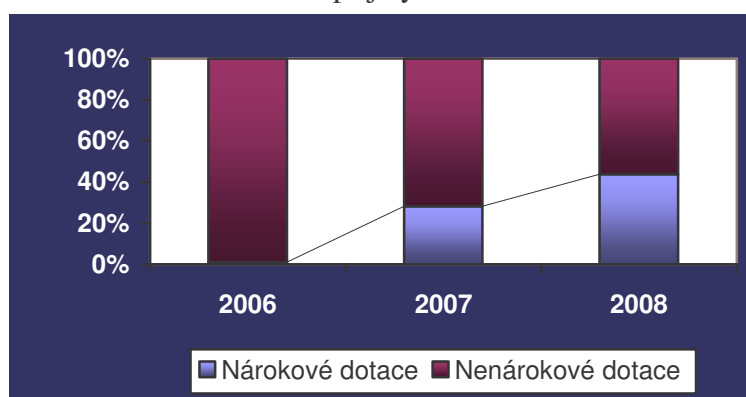
Tab. č. 14. - Nenárokové dotace od roku 2006 do roku 2008⁵⁷

Rok	Název dotace	Zdroj financování	Poskytnuté dotace
2006	Trilobit - výstavba domů (akce přechází z min.let)	MMR	19.199.976
	Volby do Parlamentu	KÚ Olomouc	156.600
	Mzdy na VPP	ÚP Prostějov	40.884
	Náklady na žáky ZŠ	Obec Smržice	145.600
	Dokončení vodovodu	Vodovod Pomoraví	596.395
2007	Mzdy VPP	ÚP Prostějov	66.521
	Náklady na žáky ZŠ	Obec Smržice	163.800
	Dotace na povodně	KÚ Olomouc	84.000
	Příspěvek na hosp.v lesích	KÚ Olomouc	14.500
	Romská komunita	KÚ Olomouc	30.000
	Prosklená plocha ZŠ	KÚ Olomouc	300.000
2008	Volby do zastupitelstev	KÚ Olomouc	60.000
	Mzdy VPP	KÚ Olomouc	265.100
	Knihovna VISK 3	Min.kultury	28.000
	Náklady na žáky ZŠ	Obec Smržice	153.400
	SDH-odbor.příprava,přílby	KÚ Olomouc	21.710

V roce 2006 byly nárokové dotace ve výši 235.259 Kč. Nízký poměr nárokových dotací k nenárokovým dotacím v roce 2006 byl dán dotací z Ministerstva pro místní rozvoj. Do roku 2008 vzrostly dotace pouze o 30 tis. Kč. Ve všech sledovaných letech se nárokové dotace pohybují okolo 250 tis. Kč.

⁵⁷ Závěrečný účet obec, vyjádření starostky Jarmily Stawaritschové

Graf č. 4. - Podíl nárokových dotací a nenárokových dotací na celkových přijatých dotacích⁵⁸



Porovnání dotací v obou obcích

Své příjmy mohou zvýšit prostřednictvím dotací, ale k tomu musí mít i finanční krytí (rezervy na účtu, případně úvěr. V Lešanech pokud jsem šla dál do historie, podařilo se jim pouze jedenkrát získat větší dotace ze SFŽP (rok 2004) na Protierozní a protipovodňová opatření. Dotace byla poskytnuta do 100 % nákladů.

Teoreticky mají Lešany větší šanci získat dotace z Programu obnovy venkova než Čelechovice, z důvodu zařazení do odlišné velikostní kategorie. Přesto Lešany za poslední 3 roky získaly z Programu obnovy venkova pouze 2 dotace, a z toho dotace na úpravu parku u hřbitova přecházela z roku 2005. Domnívám se, že je to dáno velkým počtem uchazečů o dotaci a následně také tím, že dotace jsou poskytovány přednostně například na povodněmi postižené obce.

Obec Čelechovice měla pouze jednu dotaci z POV, ostatní žádosti o dotace směřuje do oblastí jiných dotačních zdrojů, například Regionální operační program, Operační program Životní prostředí apod.

V roce 2009 žádaly Lešany o dotaci z POV na úpravu návsi v Lešanech, dotace nebyla schválena, akce se neuskutečnila.

Problematika dotací

Při zpracování své bakalářské práce jsem oslovila obce z Mikroregionu Kostecko s dotazem, zda mají zpracovaný strategický dokument, který by řešil

⁵⁸ Závěrečný účet obce, vlastní zpracování

obnovu a rozvoj venkova, o kolik žádali dotací od roku 2006 a kolik dotací bylo schváleno. Z 13 obcí se vyjádřilo 8 obcí.

V 7 obcích mají zpracované POV, popřípadě jiné strategické dokumenty, které řeší rozvoj a obnovu obce. Procento úspěšnosti podaných a schválených žádostí se pohybuje ve všech letech kolem 60 %.

Tab. č. 15. - Počet podaných a schválených žádostí o dotace 9 obcí Mikroregionu Kostelecko od roku 2006 do roku 2009⁵⁹

2006		2007		2008		2009	
Počet podaných žádostí	Počet schvál. žádostí	Počet podaných žádostí	Počet schvál. žádostí	Počet podaných žádostí	Počet schvál. žádostí	Počet podaných žádostí	Počet schvál. žádostí
18	12	28	19	29	17	30	16
66,66%		67,85%		60,71%		53,33%	

Nedostatky, které vidí při získávání dotací jednotlivé obce, jsou v podstatě stejné. Je skutečností, že pouze v jedné obci neobdrželi žádnou dotaci, i když o ni každoročně žádají. Ostatní obce mají problémy zhruba stejné. Menší obce potřebují získat finančně nákladné dotace, například na hloubkovou kanalizaci, ale jeví se jim to nedostupné, protože jsou problémy s dofinancováním podílu získané dotace. Další problematikou je velká náročnost na zpracování žádosti o poskytování dotací a při úspěšnosti, pak obrovský rozsah další administrativy s realizací konkrétního díla a řešení přes specializované agentury odčerpává velký díl dotace. Mezi další problém se řadí systém bodování (např. obec nesousedí s vojenským výcvikovým prostorem, nemá školu, školku a nenachází se v oblasti, které byly postiženy povodněmi). Mnoho energie se vyčerpává kontrolní činností z hotoveného díla, kterému byla přidělena dotace, při sebemenší chybě hrozí vrácení dotací. Kontrolu provádí krajský úřad, finanční úřad, ministerstva. Časový odstup od realizace po kontrolu bývá někdy až tříletý. Obce mají nachystáno hodně projektů, které nelze uskutečnit bez dotací, ale ztrácí chuť podávat žádosti. Dále také je vyhlašováno málo dotačních titulů pro obce do 500 obyvatel. Nejvhodnější je pro ně Program obnovy venkova. Mnoho malých obcí ani nezkouší podávat žádosti o dotace z EU. Obce se shodují, že je při žádostech o dotace z EU je velmi složitá a finančně náročná administrace, časově

⁵⁹ vyjádření oslovených obcí Mikroregionu Kostelecko, vlastní zpracování

dlouhý proces, schvalování, zdlouhavé proplácení a několika stupňová kontrola poskytnuté dotace.

V roce 2009 bylo z podaných žádostí do POV Olomouckého kraje podpořeno 47,1 %. Prostějov v roce 2009 podalo 55 žádostí a z toho bylo podpořeno pouze 21 žádostí. Procento podpořených žádostí bylo 38,1. Nejvyšší procento úspěšnosti měl ORP Jeseník, což je pochopitelné, z důvodu předchozích povodní.

ZÁVĚR

Mým zájmem nebylo hledání řešení nedostatků, vzhledem k tomu, že problematika je natolik obsáhlá a není možné podchytit všechny skutečnosti.

Chtěla jsem pouze objektivně poukázat na současný stav ve financování, zejména poskytování dotací malým obcím (do 2000 obyvatel), v rozsahu, který mi zpracování bakalářské práce umožnilo. Jsem si vědoma toho, že nedostatky, které já uvádím, jsou jistě již obecně známy a určitě se k nim vyjadřovali povolanější osoby, ale jak výše uvádím, nenavrhuji a nehledám řešení, pouze vyjadřuji svůj názor.

Při hledání materiálů pro svou bakalářskou práci jsem se snažila proniknout do problematiky dotací jiných krajů, se zaměřením na dotace pro obnovu venkova a domnívám se, že jsou si podobné.

První kapitola mé bakalářské práce se zabývá obecně veřejnou správou s rozčleněním na státní správu a samosprávu. Ve druhé kapitole se specifikuje územní samospráva – obec, její postavení, samostatná a přenesená působnost, organizace obce, jaké jsou nástroje územního plánování a v neposlední řadě spolupráce obcí. Ve třetí kapitole se dotýkám finančního řízení obcí, z pohledu rozpočtové soustavy, příjmů a výdajů územních rozpočtů. Čtvrtá kapitola řeší dotace z obecného pohledu, důvody existence dotací, jednotlivé vztahy mezi dotacemi a zejména finanční toky dotací. Nejdůležitější část je pátá kapitola, tzv. praktická část, která se zabývá konkrétními obcemi z pohledu finančního hospodaření a dotací. V závěru této kapitoly je shrnuta problematika poskytování dotací 9 obcí Mikroregionu Kosteletsko.

Dotace pro malé obce a mám na mysli především obce do 1000 obyvatel, nabývají, podle mého názoru, na důležitosti. Dotknu se jen několika málo oblastí, které jsou bolestivé. Jde o bytovou problematiku, problémy zaměstnanosti, infrastruktura a nejpálčivější v naší oblasti je hloubková kanalizace. Některé jdou řešit v rámci Programu obnovy venkova nebo Programu rozvoje venkova, ale na jiné se musí dosáhnout minimálně na ministerstva, případně EU. Podání žádosti je složité a vyžaduje zadání různým agenturám. Výsledek je nejistý a to často obce odrazuje od podání žádosti. V obcích, kde je neuvolněný starosta a místostarosta, není informovanost na úrovni, jakou by si daná problematika zasloužovala. Důležité je, aby si každý uvědomil, kde jsou problémy a řešení se pak vždycky najde.

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Komárková Pavlína
Instituce:	Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s.
Název práce v českém jazyce:	Problematika dotací a jejich podíl na financování obcí
Název práce v anglickém jazyce:	Government Grants and Their Part in Municipal Finance
Vedoucí práce:	Ing. Radmila Herzánová, Ph.D.
Počet stran:	63
Počet příloh:	2
Rok obhajoby:	2010
Klíčová slova v českém jazyce:	obec, rozpočet obce, dotace, analýza dotací, druhy dotací, problematika dotací
Klíčová slova v anglickém jazyce:	The Municipality, municipality budget, grants, kinds of grants, grants' analyse, Government grants

Bakalářská práce „Problematika dotací a jejich podíl na financování obcí“ se zabývá problematikou poskytování dotací a jejich vliv na financování, zejména malých obcí. Úvodní kapitola vymezuje pojmy, které se týkají veřejné správy obecně. Druhá a třetí kapitola blíže specifikuje část veřejné správy, kterou tvoří územní samospráva. Těžištěm práce je čtvrtá kapitola, která se zabývá pojmem dotace, vymezuje druhy a zdroje dotací a příčinu existence dotací. Pátá kapitola aplikuje teoretický rámec na konkrétních obcích. Jsou zde porovnávány jednotlivé rozpočty dvou odlišných obcí a provedeno srovnání poskytnutých dotací. V závěru páté kapitoly jsou shrnuty názory na problematiku dotací zástupců obcí Mikroregionu Kosteletsko.

The thesis "Government Grants and Their Part in Municipal Finance" deals with the granting of subsidies and their influence on the financing of especially small municipalities. The introductory chapter defines the terms related to public service

in general. The second and the third chapter specify the part of public service, which comprises of the municipal authorities. The focus of this thesis is in the fourth chapter, which deals with the term „grants“, defines the types and sources of grants and the cause of their existence. The fifth section applies the theoretical framework on particular municipalities. There is also a comparison of the budgets of two different municipalities as well as the comparison of the grants provided. At the end of the fifth chapter there is a summary of opinions on this topic provided by the municipal representatives of the microregion Kostelecko.

LITERATURA A PRAMENY

1. AT KONZULT,s.r.o. *Daňová a účetní kancelář* [online]. 29.9.2009 [cit. 2010-03-19]. 06 Makroekonomické ukazatele 1. Dostupné z WWW: www.atkonzult.cz/pdf/ekonomika_5.pdf
2. BIŇOVEC, Karel. *PŘEHLED UČIVA k maturitní zkoušce z EKONOMIKY*. první vydání. Fortuna, 2001. 296 s. ISBN 80-7168-747-2.
3. BŘEŇ, Jan. *Obec a právo : Legislativní příručka pro starostu menší obce*. 8.aktualizace. Praha : Dr. Josef Raabe, s. r. o. , 2009. ISSN 1802-8160.
4. ČAMROVÁ, Lenka. *Institut pro Ekonomickou a Ekologickou politiku* [online]. 2006 [cit. 2010-03-19]. Jak hodnotit efektivnost veřejných výdajů na povodně?. Dostupné z WWW: <<http://www.ieep.cz/editor/assets/working-papers/wp0107.pdf>>.
5. *Český statistický úřad* [online]. c2010 [cit. 2010-03-30]. Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/0201.xls>.
6. DUDA, Milan. *JURISTIC* [online]. 17.6.2002 [cit. 2010-03-19]. Samostatná a přenesená působnost obce. Dostupné z WWW: <<http://spravni2.juristic.cz/154292/clanek/spravni2>>. ISSN 1802-789X.
7. *Epravo.cz* [online]. 2001 [cit. 2010-03-20]. Evropská charta místní samosprávy. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/evropska-charta-mistni-samospravy-13600.html%E.%20ISSN%201213-189X.>> ISSN 1213-189X.
8. HALÁSEK, D. a kol., *Rozhodování ve veřejném sektoru*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita, 2004. 172 s. ISBN 80-248-0570-7.
9. HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 93 s. ISBN 80-210-3356-8.
10. JÍLEK, Milan. *Fiskální decentralizace teorie a empirie*. 1.vyd. Praha : ASPI, 2008. 426 s.
11. *Olomoucký kraj* [online]. 2008 [cit. 2010-03-20]. Zásady územního rozvoje. Dostupné z WWW: <<http://www.iri.cz/kr-olomoucky/zur/>>.
12. OPLETAL, Petr. *ControS* [online]. c2008, 14.03.2010 [cit. 2010-03-19]. Ekonomická efektivnost. Dostupné z WWW: <<http://www.contros.cz/controlling/diskuse/ee.htm>>.

13. PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance ve veřejném sektoru*. vydání první. Praha : ASPI Publishing, s. r. o., 2002. 442 s. ISBN 80-86395-21-9.
14. PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
15. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : GRADA Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
16. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2000 [cit. 2010-03-20]. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=128/2000>.
17. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2000 [cit. 2010-03-20]. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=250%2F2000&number2=&name=&text=>>.
18. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2001 [cit. 2010-03-20]. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=320%2F2001&number2=&name=&text=>>.
19. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 1998 [cit. 2010-03-20]. Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=82%2F1998&number2=&name=&text=>>.
20. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2000 [cit. 2010-03-20]. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=218%2F2000&number2=&name=&text=>>.
21. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 1993 [cit. 2010-03-28]. Ústava České republiky. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_name=%C3%BAstava&PC_8411_l=1/1993&PC_8411_pi=100&PC_8411_ps=10>.
22. SKALSKÝ, Martin . *Občanská společnost* [online]. 2006 [cit. 2010-03-19]. Územní plánování staré. Dostupné z WWW: <<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=1920520>>.
23. *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. c2010 [cit. 2010-03-19]. Kdo jsme. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/kdo-jsme/default.aspx>>.

24. SVOBODA, Karel, et al. *Zákony o územní samosprávě : (texty zákonů s výkladem)*. Praha : EUROUNION, 2003. 507 s. ISBN 80-7317-017-5.
25. ŠELEŠOVSKÝ, Jan a kol. *FINANCE, AUDIT, KONTROLA : Průběžné vzdělávání úředníků ÚSC*. 1.vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 117 s. ISBN 80-210-3944-2.
26. *Region Haná* [online]. c2010 [cit. 2010-03-29]. Stanovy. Dostupné z WWW: <<http://regionhana.cz/index.php?nid=7320&lid=CZ&oid=1248652>>.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
KÚ	Krajský úřad
ORP	Obec s rozšířenou působností
POV	Program obnovy venkova
ROP	Regionální operační program
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SFŽP	Státní fond životního prostředí
ÚSC	Územně samosprávné celky
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 -	Rozdělení dotací	26
Obr. č. 2 -	Schéma organizace obce Lešany	33

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1. -	Rozpočet obce Lešany v roce 2006 (v tis. Kč)	35
Tab. č. 2. -	Rozpočet obce Lešany v roce 2007 (v tis. Kč)	36
Tab. č. 3. -	Rozpočet obce Lešany v roce 2008 (v tis. Kč)	37
Tab. č. 4. -	Rozpočet obce Lešany v roce 2009 (v tis. Kč)	38
Tab. č. 5. -	Rozpočet obce Čelechovice na Hané v roce 2006 (v tis. Kč)	42
Tab. č. 6. -	Rozpočet obce Čelechovice na Hané v roce 2007 (v tis. Kč)	43
Tab. č. 7. -	Rozpočet obce Čelechovice na Hané v roce 2008 (v tis. Kč)	44
Tab. č. 8. -	Porovnání příjmů za jednotlivá období u obce Lešany (v tis. Kč)	48
Tab. č. 9. -	Rozpočet obce podle jednotlivých let (v tis. Kč)	49
Tab. č. 10. -	Srovnání příjmů na 1 obyvatele v Kč za období 2006-2008	49
Tab. č. 11. -	Podíl dotací na celkových příjmech	50
Tab. č. 12. -	Nenárokové dotace od roku 2006 do roku 2009	51
Tab. č. 13. -	Podíl dotací na celkových příjmech (v tis. Kč)	52
Tab. č. 14. -	Nenárokové dotace od roku 2006 do roku 2008	53
Tab. č. 15. -	Počet podaných a schválených žádostí o dotace 9 obcí Mikroregionu Kosteletsko od roku 2006 do roku 2009	55

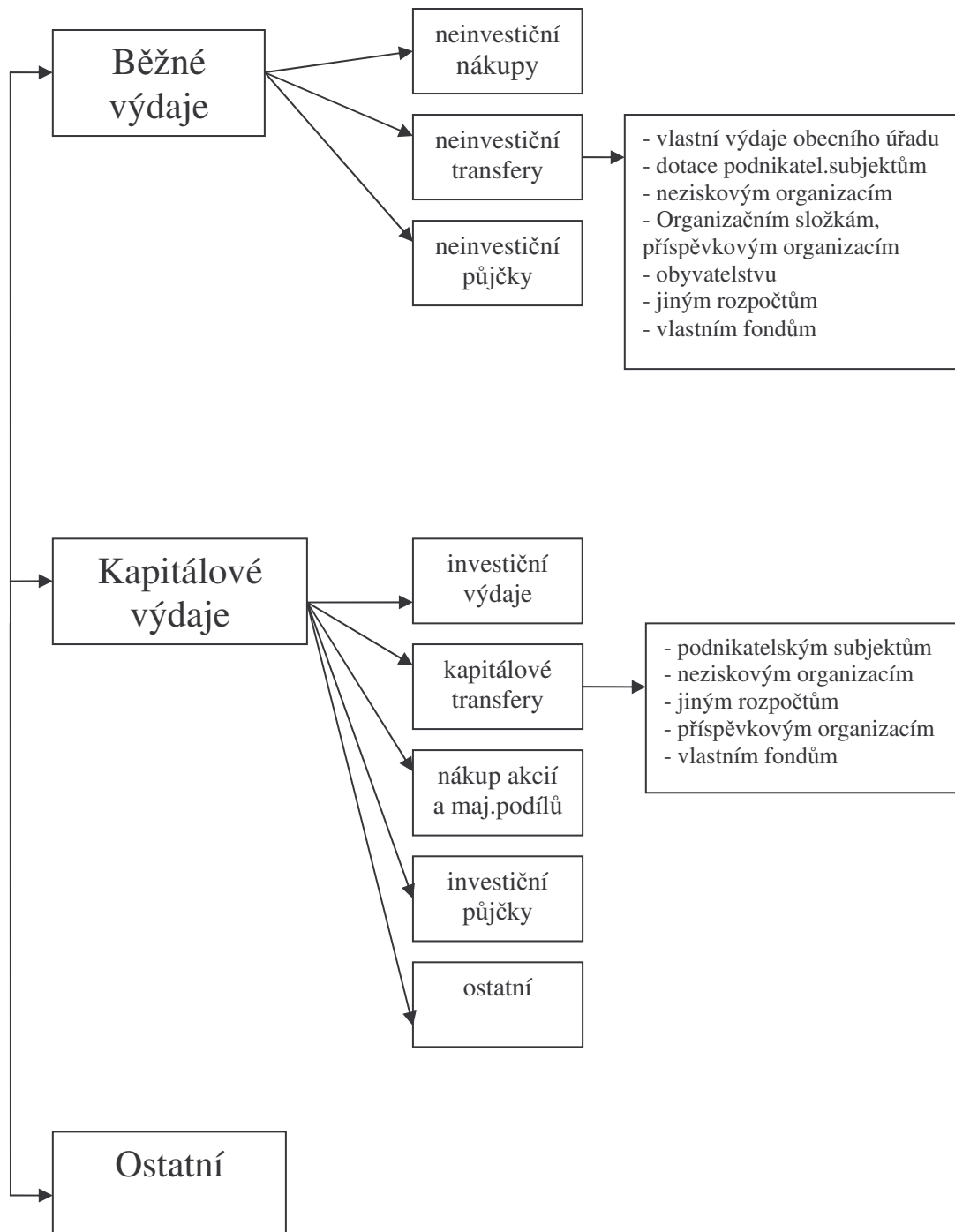
SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1. -	Srovnání příjmů a výdajů za období 2006-2009	46
Graf č. 2. -	Srovnání příjmů a výdajů za období 2006-2008	47
Graf č. 3. -	Podíl nárokových a nenárokových dotací na celk. přijatých dotací	52
Graf č. 4. -	Podíl nárokových dotací a nenárokových dotací na celk. přij. dotací ...	54

SEZNAM PŘÍLOH

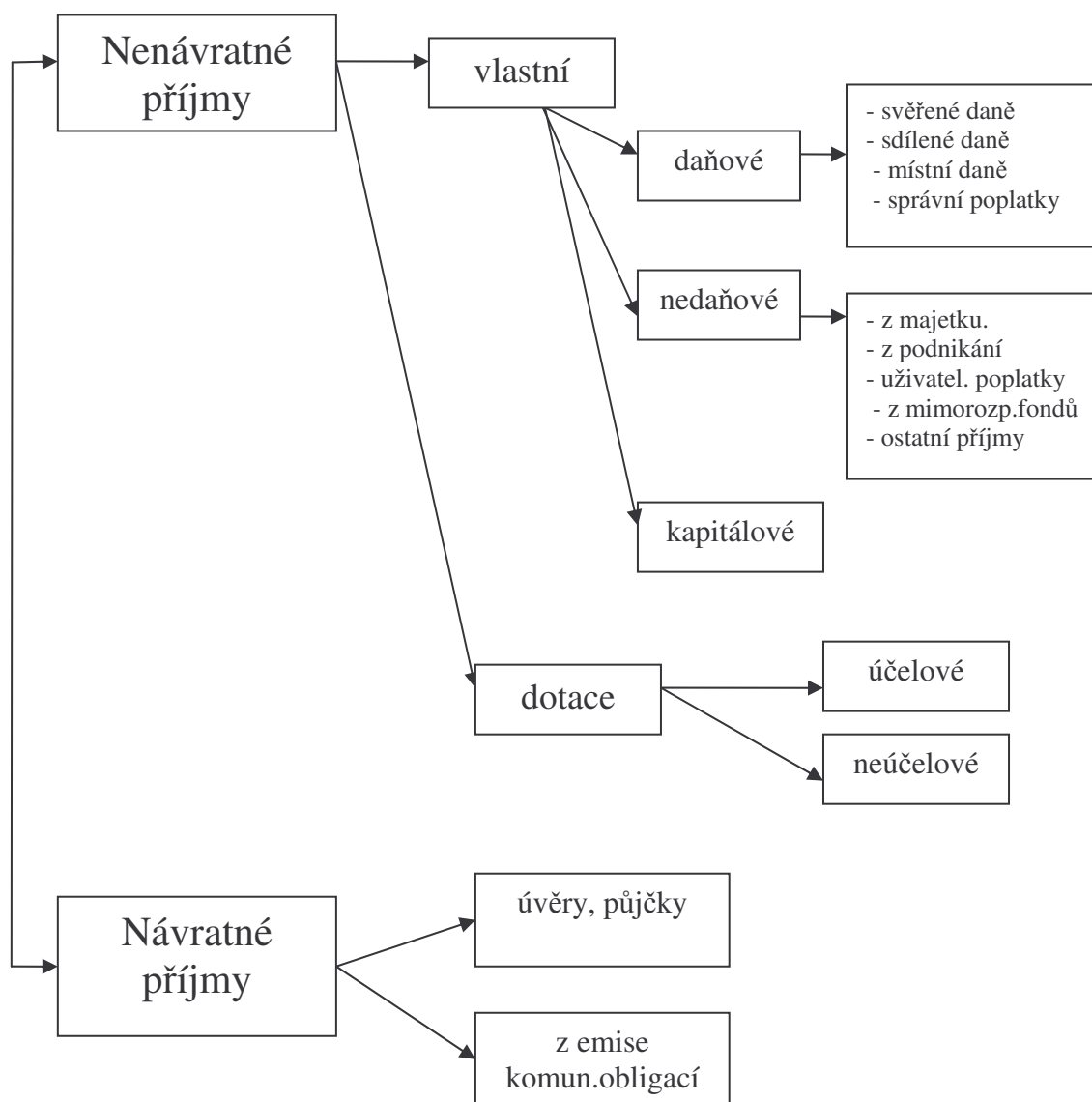
Příl. č. 1. -	Rozdělení výdajů obce	655
Příl. č. 2. -	Rozdělení příjmů obce	666

Příl. č. 1. - Rozdělení výdajů obce



Zdroj: PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s.199

Příl. č. 2. - Rozdělení příjmů obce



Zdroj: PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 192